Senioren Politie Amsterdam

S'A Nieuws • December 2020 • Editie 1102

Conceptrealisatie:
Ter Hoeve Media

Vormgeving:
Jordy Uit de Weerd

DTP & Advertentieopmaak:
Jordy Uit de Weerd

Ter Hoeve Media
6825 BS Arnhem
IJsselburcht 3
026 - 4100140
info@terhoevemedia.nl

Algemene voorwaarden
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door foto-kopieën, opname of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Uitgever en auteurs verklaren dat deze uitgave op zorgvuldige wijze en naar beste weten is samengesteld, evenwel kunnen uitgever en auteurs op geen enkele wijze instaan voor de juistheid of volledigheid van de informatie. Uitgever en auteurs aanvaarden dan ook geen enkele aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die gevolg is van handelingen en/of beslissingen die gebaseerd zijn op bedoelde informatie. Gebruikers van deze uitgave wordt met nadruk aangeraden deze informatie niet geïsoleerd te gebruiken, maar af te gaan op hun professionele kennis en ervaring en de te gebruiken informatie te controleren.

BESTUUR SPA

Beschermheer: Frank Paauw, hoofdcommissaris van Politie, Chef Eenheid Amsterdam
Ereleden: C.L. Gorissen, G.A. v.d. Erve - **Lid van verdienste:** D. Brouwer

Voorzitter
Joop Reder
voorzitter@spa-amsterdam.nl
06 54 66 61 96 / 020 619 54 91

Secretaris
Rob Heida
secretaris@spa-amsterdam.nl
06 42 09 36 75 / 020 695 20 84

Penningmeester - Ilona Stap
penningmeester@spa-amsterdam.nl
Redactiecommissie
075 684 40 96

Ledensecretaris
Frank van den Berg
ledensecretaris@spa-amsterdam.nl
020 667 01 82

Sociale contacten
Arie Broekhoff
sociale-contacten@spa-amsterdam.nl
034 626 44 46

SPA webmaster
Han Varkevisser
webmaster@spa-amsterdam.nl
06 51 79 76 94

Commissielid evenementen
Fred Hoedeman
evenementen@spa-amsterdam.nl

Commissielid evenementen
Koos Wiegertjes

Commissielid evenementen
Bertus Swaager
06 46 29 67 77

Redactiecommissie
Pieter Pistoor
eindredacteur@spa-amsterdam.nl
06 24 58 98 20

Ondersteuning beheer
Hans Meijlink

Juridisch adviseur
Rob Meerman

Spa web-redacteur
Bert Lustig
webredacteur@spa-amsterdam.nl

OPLEIDINGEN IN SURINAME DEEL 3 8

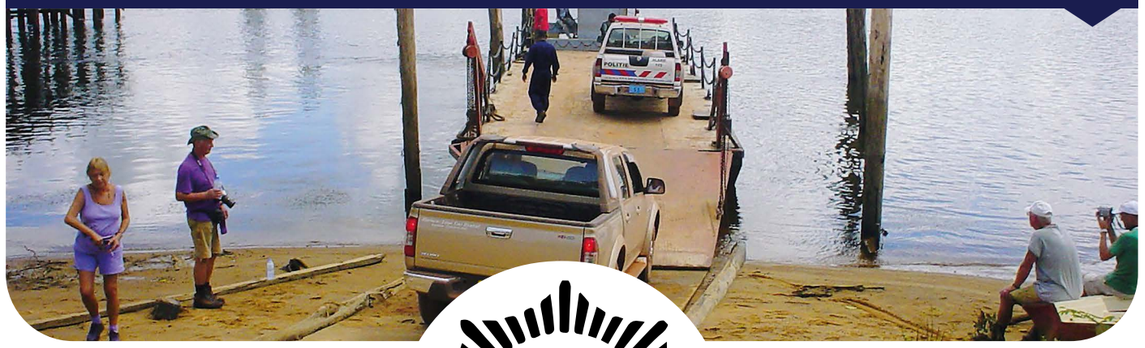

VERHALEN VAN EEN DIENDER 26

PANAALSTEEG 28

EEN ROOFOVERVAL MET DODELIJKE AFLOOP 30

EVENEMENTENKALENDER

ALLE ACTIVITEITEN VAN DE SPA ZIJN IEDER GEVAL TOT NADER BERICHT VERVALLEN.

VOORWOORD

van de voorzitter

SPA-Nieuws december

Nog even en dan is het jaar 2020 geschiedenis. Persoonlijk sluit ik een gedenkwaardig en bijzonder jaar af. Ik hoef hier verder geen uitleg over te geven, want ik denk dat u voldoende op de hoogte bent gesteld van het herstel na mijn operatie. Het gaat goed en ik heb al mijn werkzaamheden weer ter hand genomen.

Ook voor de SPA werd het een bijzonder jaar. In januari zag het er allemaal nog rooskleurig uit, maar door de komst van het “Covid-19”virus veranderde dat spoorslags en kwamen wij in een intelligente “lock down” terecht. Het SPA-honk moest gesloten worden en alle activiteiten, in ieder geval tot en met de zomervakantie, werden door het bestuur gecanceld.

De hoop was dat er na de vakantieperiode weer het e.e.a. georganiseerd kon worden. Na de vakantie konden wij gelukkig weer beperkt open. Niet meer dan 30 personen bij elkaar en op afstand van anderhalve meter. Na een paar maanden ging het weer de verkeerde kant op en namen de besmettingen weer toe, reden voor de overheid om met nog strengere maatregelen te komen. Op het moment dat ik dit schrijf lijkt het iets beter te gaan en moet de besluitvorming van de regering worden afgewacht, maar het vieren van het Sinterklaas- en Kerstfeest zal dit jaar toch in zeer kleine familiekring gevierd moeten worden. Ook de jaarwisseling wordt anders. Ik ben benieuwd hoe het vuurwerkverbod zal uitpakken.

Ik wens u, mede namens het bestuur, goede feestdagen en laten wij hopen dat er aan het begin van 2021 een vaccinatieprogramma op touw gezet kan worden, zodat het normale leven, zoals wij dat allemaal kennen, weer opgepakt kan worden.

Doe voorzichtig in deze moeilijke tijd en hopelijk gauw tot ziens.

Joop Reder

MEDEDELINGEN

Oproep

Het nieuwe SPAnieuws van september reeds gelezen? Door de corona zijn alle Spa-activiteiten vervallen en kunnen er hier geen verslagen van worden gemaakt. Vandaar de oproep in juni j.l. om de leden enthousiast te maken om wat van hun belevenissen uit hun praktijk op papier te zetten. Daar konden wij dus het SPA-nieuws mee vullen. Wat vond u van deze praktijkverhaaltjes van onze leden in dit SPA-nieuws? Ik hoop dat u deze heeft kunnen waarderen. De redactie stelt het op prijs als er meerdere leden zijn die een praktijkverhaal op papier zetten en deze in te sturen naar eindredacteur@spa-Amsterdam.nl. Deze zullen dan weer in de komende afleveringen van ons SPA-nieuws worden geplaatst. De redactie rekent op u! ■

Beste SPA-leden — Het bestuur

Doordat het openbare leven momenteel vanwege het Coronavirus ernstig wordt gehinderd, kunnen er binnen onze vereniging geen activiteiten worden ontplooid. Web redacteur Bert Lustig liep al geruime tijd rond met het idee om een (beginners)cursus Excel te maken. Deze ideeën heeft hij uitgewerkt in een digitale cursus Excel. Deze cursus is te vinden op onze verzamelpagina “Mijn computer en ik”. De cursus is ingedeeld in handzame paragrafen. Deze staan min of meer los van elkaar, zodat de gevorderde gebruiker van Excel op eenvoudige manier de gezochte handelingen kan vinden, zonder eerst door alle beginnerstips heen te moeten lezen. Mochten er vragen zijn over de inhoud van deze cursus, schroom niet om deze te mailen naar: webredacteur@spa-amsterdam.nl of webmaster@spa-amsterdam.nl. Wij wensen u veel plezier met deze cursus. ■

SPA

SPA-honk | Rijksstraatweg 56 | 1115 AT Duivendrecht | Bankrelatie:
NL 89 INGB 0000451020 | t.n.v. Senioren Politie Amsterdam

HOE IS HET MET Frank van den Berg

Berg
Even een rectificatie. In het vorig magazine heb ik U gemeld dat bij Bart BOS een nieuwe hartklep zou zijn aangebracht. Dat is onjuist, het betreft een pacemaker en dat is toch iets anders. Excuus Bart, maar het heeft contacten met oude vrienden weer wat aangehaald en dat is nooit weg.

Carla ABMA
In september jl. is bij Carla een heupprothese aangebracht en daarvan is zij her-stellende. Met de nodige revalidatie hoopt zij in november weer op haar paardje te kunnen stappen. Ik denk dat het gaat lukken. Succes maar wel rustig aan doen lijkt mij.

John ELBERSE
Eind oktober zou John geopereerd worden aan een hersentumor. Dit is uitgesteld tot vermoedelijk begin volgend jaar. Tot die tijd de nodige onzekerheid voor John en familie, maar John voelt zich goed en slaat zich er met de nodige humor goed doorheen.

Gerrit van ROOTSELAAR
Bij deze sterke kerel is helaas een onderbeen geamputeerd en er wordt gewerkt aan een prothese. Het probleem is dat, zoals velen onder ons herkennen, afspra-ken worden verschoven of uitgesteld. Gerrit wordt daar ook wel eens moedeloos van. Gerrit groet alle bekenden en wij wensen hem veel sterkte.

Arno JULSING
Het gaat goed met de 66-jarige Arno, die na zijn afscheid in 2015 verhuisd is naar de Achterhoek. De laatste werkzaamheden van Arno in Amsterdam was leiding ge-ven aan de “top 600”. Na een bezoekje van een oud-collega is Arno enthousiast geraakt en lid geworden van onze vereniging. Uiteraard van harte welkom en Arno groet alle bekenden.

Kees van DAM
De 72-jarige Kees heeft vanwege een ernstig dienstongeval in 1970 de nodige problemen gekend. Lange periodes van ziekenhuis en revalidatie. Dit ging ten kos-te van zijn loopbaan bij de politie. Kees kon aanvankelijk goed functioneren als hoofdagent en groepsbrigadier. In de jaren 80 kwamen de eerste rugoperaties en toen werd functioneren een groot probleem. Dit leidde in 1989 tot een binnenfunc-tie. De lichamelijke klachten bleven toenemen en resulteerde eind 2001 in een af-keuring. Kees heeft vele operaties achter de rug en is thans veroordeeld tot stok, rollator en scootmobiel.
Toch positief gebleven en met zijn vrouw onlangs verhuisd naar Capelle aan den IJssel, in de buurt van dochter en kleindochters. Hier hoopt hij nog jaren van het leven te genieten en dat is hem zeker gegund.

Siep FENNEMA
Zelf verkeert onze 75-jarige topkaatser van weleer in goede gezondheid na de no-dige problemen te hebben gekend. Helaas heeft zijn vrouw Sonja een jaar geleden een forse hersenbloeding opgelopen waardoor Siep mantelzorger is geworden. In huis zijn diverse aanpassingen aangebracht. Drie dagen per week gaat zijn vrouw naar de dagopvang zodat Siep de zinnen even kan verzetten en dat is ook wel zo belangrijk.

Koos van NIEROP
Deze naam zal best nog bij een aantal leden bekend in de oren klinken. Koos, 72 jaar, is na zijn rechercheperiode aan de Van Leijenberghlaan gaan werken bij een aantal instellingen van de EU in Brussel. Met zijn vrouw, kinderen en inmiddels ook kleinkinderen is Koos altijd in België blijven wonen. Koos het ga je goed en leuk dat je lid bent geworden van onze vereniging.

Joop KLAVER
Na Parkinson en reuma is Joop nu ook getroffen door darmkanker en de vooruit-zichten zijn niet al te positief. Wij wensen Joop en familie veel sterkte en de nodige positiviteit.

Dick WOERLEE
Velen zullen hem ongetwijfeld kennen van de Meldkamer waar hij vele jaren werk-zaam is geweest. Dick was en is een sportief type, bij APGS heeft hij op een sterk niveau tafeltennis gespeeld. Inmiddels 79 jaar en woonachtig in Amsterdam Noord. Hij mag graag in zijn tuin werken en komt eigenlijk tijd te kort. Dick groet alle bekenden.

Co HEMMINGA
Bijna 90 jaar en nog redelijk in staat zijn dagelijkse dingetjes te doen, wel met ge-bruik van een rollator en ook autorijden gaat nog goed. Co was op zoek naar zijn oude collega Rens de Keijser. Beiden heb ik met elkaar in contact kunnen bren-gen. Rens, 87 jaar oud, woont met zijn vrouw in West-Friesland.

Beste leden, wij maken allen geen makkelijke periode door en voorzichtigheid is geboden. Met name onze leden verblijvende in verpleeg- en verzorgingshuizen hebben het nog eens extra moeilijk (geen bezoek e.d.) Weet dat wij aan U denken en meeleven en uiteraard hopen wij dat u deze periode positief doorkomt. De extra steun van familie is hierbij onmisbaar.

Tot slot meld ik U onze laatst overleden leden:
Dick Vledder, 85 jaar; Cor BOMMEZIJ, 88 jaar. Rust in Vrede Onze zieke leden wens ik alle sterkte toe. Tot een volgend keer.

Rust in vrede
Het zijn roerige en onprettige tijden. Onze werkzame dienders hebben het moeilijk, Nederland heeft het moeilijk. De wereld staat op zijn kop en er is veel ellende. Toch moeten wij verder en uit de malaise zien te komen. De jeugdigen in de hand houden zorgt voor veel problemen in de steden en dat moet stoppen.
Ik wens U allen het allerbeste en tot een volgend keer.

OPLEIDINGEN IN SURINAME DEEL 4

Joop van Heuveln

Zaterdagmorgen worden we al vroeg bij het hotel opgehaald. We rijden met twee auto's en omdat ik de oudste ben, mag ik voorin zitten naast de chauffeur. Achterin het voertuig zitten de commandant, een onderinspecteur en zijn plaatvervanger een brigadier. John en Leendert zitten in de tweede wagen met, noem het een soort bediende, bijna een lijfeigene van de commandant. Onderling hebben ze het schamper over de koelie. Zelf heeft hij daar geen enkele moeite mee en doet alles wat hem wordt opgedragen met veel energie, ondanks de hitte. We hebben geen idee wat we allemaal gaan zien en beleven. Alles is nieuw. We verlaten Paramaribo in zuidelijke richting via de Highway, een belangrijke weg richting Brokopondo. Al gauw is de weg niet meer verhard en bestaat dan uit een roodachtige stof en gruis, resten van de bauxietwinning. Bij een droge weg stuift het als de p… en bij regenval wordt het zo glad als sneeuw en ijs en kan je je alleen verplaatsen in een 4wheeldrive. Je glibbert alle kanten op. Zulke plekken kom je ook onverwachts in droge periodes tegen. Er zijn nog al wat illegale goudzoekers en die zetten provisorische dammetjes in kleine zijarmen van riviertjes en kreekjes zodat het water over de weg loopt. Voordat we de bewoonde wereld verlaten stoppen we een paar maal. We slaan een grote hoeveelheid ijsblokjes in, een paar flessen whisky, Coca Cola, en bier. Bij een warong onderweg worden er porties nasi en bami gekocht. Als het even kan rijdt men met open ramen om de airco te ontlasten, maar op de bauxietweg is dit niet te doen. Tenminste als je niet helemaal rood gekleurd wil worden. In het begin is het wat aftasten en we wisselen wat beleefdheden uit. Het is duidelijk dat het Quick Respons Team het neusje van de zalm is. Zo als eerder gemeld staan ze direct onder gezag van de korpschef, de hoofdcommissaris D. Braam. Zij worden doorgaans belast met de begeleiding van buitenlandse gasten en staan garant voor hun veiligheid. Dit nemen ze zeer serieus. We hebben genoeg wapens aan boord om een kleine burgeroorlog te beginnen. Buiten de persoonlijke wapens, hebben we twee Uzi's en een jachtgeweer bij ons. De commandant laat weten, dat het beter is te voorkomen. Je weet maar nooit. Als ik hem vraag of het gisteren op de feestdag nog druk was geweest, zegt hij dat het voor hen een redelijk rustig dag was geweest. Zijn team heeft maar één verdachte moeten doodschieten. Ik sta niet gauw met een mond vol tanden, maar in dit geval moet ik toch even slikken. Het gebruik van geweld door politie tegen burgers is eigenlijk op dit moment niet geregeld. Het slachtoffer of familie van het slachtoffer kan aangifte doen bij de 'politie'. Een beetje de slager die zijn eigen vlees keurt. Ik kom hier later nog eens op terug.

Inmiddels is het wel duidelijk dat we naar het district Brokopondo rijden. Daar ligt het stuwmeer dat gebouwd is tussen 1961 en 1964 en in 1965 is men begonnen met het opwekken van elektriciteit. De eerste stop is bij de ijzeren brug nabij het stuwmeer. Vanaf hier heb je een wijds gezicht over het ontstane meer. Vanuit het water rijzen nog steeds boomtoppen. Het is moeilijk te begrijpen dat waar je nu het meer ziet, voor 1960 hele dorpen, bewoond door voornamelijk Marrons, liggen. Deze zijn na veel strijd verplaatst en de nieuwe dorpen worden met weemoed door de bewoners immigratiedorpen genoemd. Ook zien we een enkele visserman die in een wankel bootje zijn kostje bij elkaar probeert te verschalken. Vervolgens rijden we door naar Brownsberg. Deze berg met een hoogte van 515 meter is een beschermd natuurgebied. Op de top van de berg liggen enkele verblijven die je kan huren en beheerderswoningen. De Brownsberg is het leefgebied van de brulapen. Als je geluk hebt zie je er één of een aantal, maar zeker is dat je ze hoort. Overal is het indringende geluid van de apen te horen. De top van de berg is een afgeplat plateau waarvan je zicht heb op het meer. Op de berg zijn een aantal watervallen en watervalletjes, die je zeker moet bezichtigen. Na een flinke klauterpartij zie je een stroompje water de berg verlaten en naar beneden stromen. Niet echt indrukwekkend,

maar het vertelt wel iets over de vochtigheid van een tropisch regenwoud. De paden naar de top zijn glibberig en de auto glijdt alle kanten op. Op een rustig plekje eten we de meegebrachte nasi en bami. Het eten is inmiddels koud, maar het is hier vrij normaal een koude maaltijd te eten en het smaakt nog lekker ook. Ondanks dat het een beschermd gebied is wordt het van alle kanten vernield door illegale goudzoekers. Eens in de zoveel tijd wordt de berg door gezamenlijk optreden van politie en leger schoongeveegd. Vaak worden er dan geen personen meer aangetroffen. De provisorische kampjes worden vernield en de machines die worden aangetroffen worden inbeslaggenomen. Alleen een zwaarbewapende politiepost met genoeg personeel zal de orde en veiligheid hier kunnen handhaven. Echter de illegale zoekers gaan verderop weer verder met hun praktijken. Het gebied is niet geliefd door politiepersoneel. Zeker als je gezin in de stad woont. Personeel dat van origine uit de binnenlanden komt wil nog weleens kiezen voor een post in het binnenland. Met opgroeiende kinderen wordt dit een probleem omdat de middelbare scholen alleen in Paramaribo en Nickerie staan. De weinige politiemensen die vrijwillig een post in het binnenland bezetten, hebben daar weer familie en vrienden wonen en moeten ongewild wel eens een oogje sluiten.

Na de lunch wordt de reis voorgezet. Het is inmiddels behoorlijk warm geworden en de wegen zijn mistig van het rode stof. We vervolgen onze weg en worden gebracht naar een plek midden in de jungle waar een 'boer' bezig is met gewassen aan te planten en te oogsten. Doordat hij gebruikt maakt van de ruimtes tussen de hoge bomen is de kleine plantage van de weg af niet te zien. Maar het is opmerkelijk hoe de man diverse gewassen waaronder ook ananassen, pepers en veel bladgroente verbouwt. Hij maakt gebruik van een waterpomp om de grond te bevloeien. Alles wat hij verbouwt exporteert hij, vooral naar Nederland. Zijn groenten gaan naar Toko's die gespecialiseerd zijn in Surinaamse producten. Vervolgens stoppen we bij een recreatiegebied, waar we kunnen zwemmen en rusten. Het is er druk, veel gezinnen maken er gebruik van. Het water heeft een sterke bruine kleur en welt op uit de aarde. De kleur wordt veroorzaakt door plantresten. Bekende recreatiegebieden in Suriname zijn: Blaka Watra (zwart water) en Cola Kreek. De namen verwijzen naar de kleur van het water. Op de terugweg naar Paramaribo stoppen we bij 'Kraka'. Het politie ontspanningsoord. Het is al donker, maar we krijgen wel een indruk van het terrein. Er staan gebouwtjes en kampjes die je als politieambtenaar kan huren tegen een redelijk bedrag. Op het terrein staat één prominente woning en die is gereserveerd voor de korpschef. Ook is er een gegraven zwembad. Het zwembad wordt gevuld door een ondergrondse rivier, die een twintigtal meters verderop weer de grond in verdwijnt. Een bijzonder verschijnsel. Er wordt nog gevraagd of we willen zwemmen. Maar we kiezen toch om terug te rijden naar ons hotel. Nadat wij bij Hotel Torarica zijn afgezet spreken we af voor de volgende dag. Net zo als de dag ervoor worden we deze zondagochtend weer vroeg opgehaald. Vandaag geen plichtplegingen, we kennen elkaar. We stoppen weer aantal malen om proviand in te slaan en we rijden naar het zuiden. Wat mij persoonlijk verbaast is ondanks dat je door het tropisch regenwoud rijdt je weinig tot geen bloemen ziet. Links en rechts van de weg een groene muur variërend van 8 tot 20 meter hoog. Sporadisch een zijweg, die volgens onze begeleiders altijd naar een dorp leidt. Aan de rivieren worden de dorpen voornamelijk bewoond door de Marronbevolking. De dorpen hier zijn van de oorspronkelijke bewoners, de inheemsen. Soms staat bij zo'n zijweg een kraampje met vruchten en/of groenten. Je pakt wat je nodig hebt en laat het geld achter in een pot, uitgaande dat alles eerlijk gebeurt. Later wanneer ik tripjes maak met erkende reisbureaus wordt er vaak gestopt en wordt er voor onderweg een watermeloen en ander fruit gekocht. Na ruim een uur rijden houdt de weg op. We staan achter een flinke rij auto's. We stappen uit en de commandant loopt ver voor ons uit naar wat blijkt een kleine pont te zijn die ons naar de overkant van de Surinamerivier moet brengen. Links van de afvaart ligt een brug, althans de resten van een brug. Even later komt de commandant terug en zwaait naar ons. We gaan weer in de auto's en rijden langs de lange rij auto's en gaan als eerste de pont op. Er is dan nog ruimte voor twee volgende auto's en we varen direct naar de overkant. ➤

De politie heeft duidelijk voorrang. Onze volgende stop is recreatieoord Blaka Watra. Hier zullen we een poosje verblijven. Het terrein wordt voornamelijk gebruikt door gezinnen en families. Je betaalt een klein bedrag om daar te recreëren. En om je te beschermen tegen de felle zon zoek je de schaduw of huur je een kampje, waar je eigendommen kan opslaan en je verkleden na een zwempartijtje. De gebruikers zitten graag op een steen of rotsformatie in een stroomversnelling van het bruine water. Op enkele plakken is het water wat dieper en kan je echt zwemmen. Het is er heel gemoedelijk. Na de lunch vertrekken we en gaan we op weg naar de Jodensavanne. De Jodensavanne valt onder de bescherming van Unesco en herinnert aan de vele plantages van Joodse eigenaren hier aan de Surinamerivier en Cassiporakreek. De geschiedenis van niet alleen Nederland maar ook die van Spanje is hier van belang. Rondom en tijdens de Tachtigjarige Oorlog, is er in de Nederlanden een vorm van godsdienstvrijheid, terwijl in Spanje alleen het Rooms-katholieke geloof wordt geaccepteerd. Andere geloven worden actief bestreden. In Brazilië, onderdeel van het groot Spaanse rijk, wonen en werken veel Sefardische Joodse plantagehouders. Deze wijken massaal uit, vaak via Nederland, naar Suriname, om daar in vrijheid hun godsdienst te kunnen beleven. Nu bestaat de Jodensavanne uit de resten van een synagoge en enkele bijgebouwen. Verder vind je daar resten van begraafplaatsen van zowel de Joden als van slaven. De Joodse graven zijn afgedicht met traditionele liggende stenen en de graven van slaven zijn herkenbaar aan een staande houten herinnering. Het terrein wordt bijzonder goed onderhouden en is gratis te bezichtigen. Op het terrein vind je ook een geneeskrachtige bron. Het wordt aan je eigen gezond verstand overgelaten of je het risico wil lopen om van de bron te drinken. Joden hebben een grote invloed op de geschiedenis van Suriname. Op het hoogtepunt met een aantal van 400 plantages zijn er ruim 100 van Joodse eigenaren. Nu nog staat er een grote synagoge in de Keizerstraat te Paramaribo, naast een heel grote Moskee. Leuk is te weten dat het broodje of de maaltijd Pom, als echt Surinaams wordt gezien. Maar het is een Joods gerecht en alleen de afstammelingen van voormalige slaven kunnen het nu nog smakelijk bereiden. De Jodensavanne ligt op 40 kilometer afstand van Paramaribo. Vanaf 1600 zijn daar de grote handelshuizen en financiële instellingen, meestal filialen van hoofdkantoren welke in Amsterdam en Vlissingen zijn gevestigd. Vaak zijn deze ook in Joodse handen. De producten, vooral veel suiker, werd per boot van de plantages via de Suriname rivier gebracht naar Paramaribo. Met mankracht werden de kleine vrachtscheepjes naar Paramaribo geroeid door de mannelijke slaven. Met de stroming mee gaat dat nog wel, maar je moet ook weer terug. Op de terugweg naar Paramaribo worden we verrast door de commandant. We zijn uitgenodigd voor een bruiloft en een avondmaaltijd. We proberen daar onderuit te komen. We kennen de mensen niet: We stinken als otters en onze kleding is ronduit smerig. We zitten onder de modder en stof van het bauxiet. En wij hebben geen cadeau, maar we hebben geen inspraak en geven ons met tegenzin over. Rondom negen uur ’s avonds, komen we aan op een zanderige weg die volstaat met geparkeerde auto’s. We rijden door naar het huis en daar worden we opgewacht door een sjofel geklede oudere man, die ons twee vrijgehouden parkeerplaatsen naast het huis wijst. Het blijkt de vader van de bruidegom te zijn. We worden verwelkomd of we godenzonen zijn en hij bedankt ons en geeft expliciet aan dat het een grote eer is dat wij gast willen zijn op de bruiloft van zijn zoon. Achter het huis op het erf staan zo’n vijftig witte kunststof tafels met om elke tafel 6 á 8 stoelen en alle stoelen zijn bezet. Er is nog een lege tafel en je raadt het al, die is voor de gasten uit Nederland. Bij een klein fonteintje wassen wij ons gezicht, armen en handen om nog een beetje toonbaar te zijn. Al we rond de tafel zitten, worden er direct een aantal Djogo’s gebracht, een black label Johnny Walker en enkele flessen Coca Cola. We proosten met de vader van de bruidegom en kort daarop komt ook de moeder ons bedanken voor de grote eer en verontschuldigt zich, dat het eten nog even op zich laat wachten, maar wij zullen de eerste zijn die worden uitgenodigd voor het buffet. We weten niet wat ons overkomt en laten het maar over ons heenkomen. ■

GRAP

Frits Möller

Diep in de vorige eeuw was ik met een busreis onderweg, ergens in Oost-Europa. Polen, Roemenië of Bulgarije doet er verder niet toe. Het busgezelschap had een bezoek gebracht aan een soort museum en er was nog wat tijd over voordat de bus weer zou vertrekken. We liepen in groepjes van 2 of 3 personen door het kleine dorp, of groot gehucht, toen ons oog viel op een soort horecagelegenheid met een terrasje, waar een dame rondliep. Toevallig hadden we ook wel wat dorst op dat moment. We zagen een vrij tafeltje, dus even later zaten wij daar. Een dame kwam aangelopen en zei iets in een vreemde taal. Wij dachten dat ze wilde weten wat we wilden gebruiken. Dus dat maakten wij duidelijk, dat zal wel iets in een glas geweest zijn. De bestelling werd keurig gebracht en wij genoten ervan in het zonnetje. Ook een tweede rondje ging smakelijk naar binnen. Even later wilden wij betalen en wenkten de dame, met de kuif?? op tafel. In keurig Duits (of Engels) vertelde zij dat de drankjes gratis waren. Hun gezelschap zat namelijk in hun eigen tuin van het mooie weer te genieten. Ze vonden het leuk dat wij er zo maar rustig bij waren komen zitten. We bedankten haar voor de gastvrijheid en de geboden drankjes. We verlieten de tuin, natuurlijk niet zonder een geldbedrag op het tafeltje achter te laten. Aldus volstrekt naar waarheid opgeschreven. ■

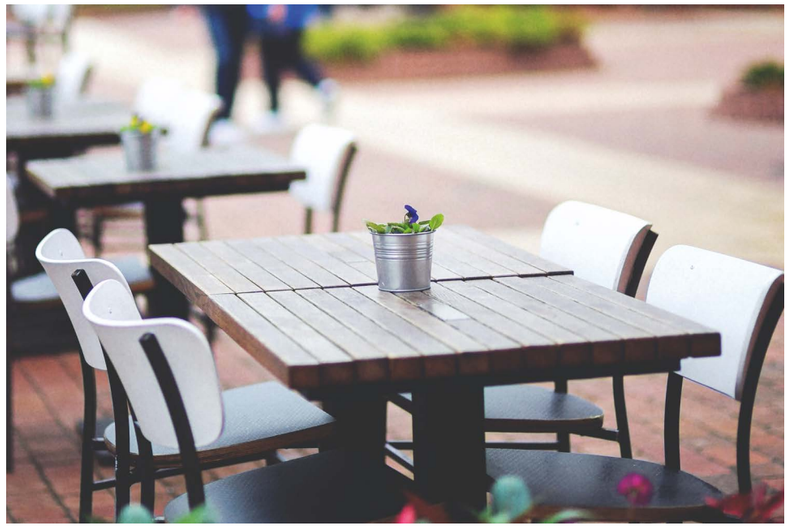

OPLOSSINGEN VAN DE PUZZELS

Op veler verzoek, vooral bij cryptogrammen en doorlopers, maken we de oplossingen bekend via onze website. Als het nieuwe kwartaal SPA-Nieuws door uw brievenbus glijdt, staat de puzzeloplossing van de vorige kwartaalpuzzel op de website. Zo kunt u altijd uw eigen oplossing even checken.

OPLOSSINGEN CRYTOGRAM SPA NR 26

P	A	S	T	E	L		B	R	O	K	K	E	N		A	D	A	G	I	O
E			R			O		R		E				A						O
D		P	R	E	L	A	A	T		E		T	R	O	M	M	E	L		R
A		I				F			E			O						O		B
A	A	L		Z	E	E	V	E	R	K	E	N	N	E	R	S		N	E	E
L		O		O		O						D			I		D		L	
		O		O	R	D	E	R	B	R	I	E	F	J	E	S		E		
T	O	T	E	M			R					L			I	N	N	E	N	
O						S	K	I	L	E	R	A	A	R					O	
D	O	L	L	E			A					D			E	N	T	E	N	
		A		G	R	E	N	S	I	N	C	I	D	E	N	T		O		
K		D		E			A					E			E		L		S	
N	Y	D		R	E	K	L	A	M	E	B	O	R	D	E	N		L	O	T
Y		E					E			L			E					E		A
P		R	O	N	D	I	N	O		T		S	N	O	E	P	E	N		L
E			O				R		E		O				I					E
R	E	V	E	R	S		L	E	U	N	I	N	G		S	L	A	V	E	N

PRIJZENUITREIKING

Door diverse oorzaken waren we er de laatste keren niet toe gekomen om trouwe inzenders van de prijspuzzel hun prijs uit te reiken. Dit hebben we op 28 augustus j.l. gedaan. De genodigden waren Anke Kooiman, Dirk Kloosterboer en Piet Mol. Een gezellige bijeenkomst, waarbij het nodige werd uitgewisseld. ■

Foto van links naar rechts: Dirk Kloosterboer, Piet Mol, Ilona Stap en Anke Kooiman

KERSTPUZZEL SPA Nummer 28

Los de puzzel op en breng vervolgens de 1e letter van het gevraagde gevonden woord over naar de gelijkgenummerde vakjes in het balkje onder de puzzel. Bij de juiste invulling ontstaat hier een wens. Deze keer een kerstpuzzel, waarvoor u de oplossing voor 1 februari 2021 moet sturen naar **puzzel@spa-amsterdam.nl**. Veel succes!

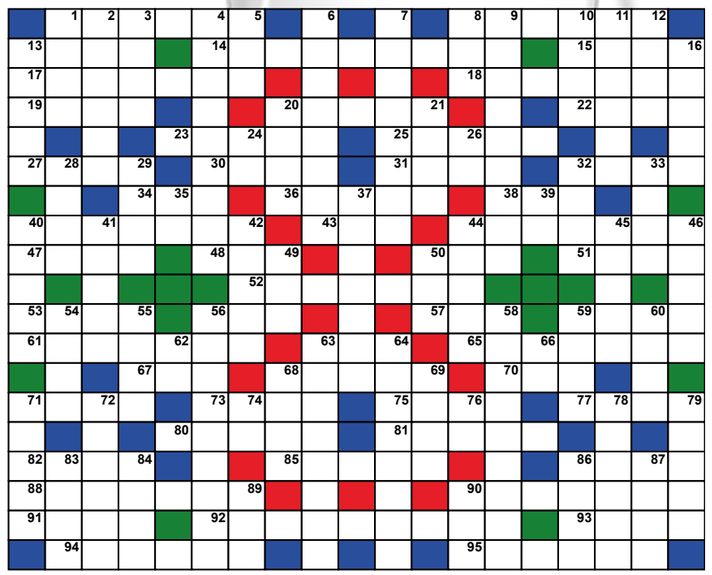

52	38	45	95		13	74		38	9		86	28	71	17	83	–			
1	64	46	20	2	27		47	37	29	6	59	40	75	3					

Horizontaal

1. verlangen. 8. aangetrouwde familielid. 13 sneeuwvoertuig. 14 Europeaan. 15 god van de liefde. 17 bepaald soort bezinksel van een palmsoort. 18 hijsen. 19 vuurwapen. 20 vis. 21 Indisch gerecht. 23 slang. 25 dans. 27 broedplaats. 30 conservenfabriek. 31 register/reçu. 32 rivier in Duitsland. 34 oppervlaktemaat. 36 vr schapen. 38 over. 40 make-up. 43 muzieknoot. 44 vulkanisch verschijnsel. 47 eenheid. 48 schoonmaakmiddel. 50 geluid om aandacht te trekken. 51 schriftteken. 52 arts. 53 rijstbrandewijn. 56 drinkgerei. 57 voorzetsel. 59 stiertje. 61 verbond mbt in-/uit- en doorvoerrechten. 63 tennisterm. 65 toe-eigenen. 67 tijdsduur. 68 nul. 70 groot wateroppervlakte. 71 vreemd. 73 zode. 75 munt. 77 kwiek/hoefsmid/als in Lapland. 80 lijvig. 81 sierheester. 82 dierenverblijfplaats. 85 Joods godsdienstleraar. 86 weerkundig instituut. 88 bijwoord. 90 toren bij moskee. 91 emmer. 92 adjectief/bijvoeglijk naamwoord. 93 besmettelijke ziekte. 94 vervolgens. 95 land in Afrika.

Verticaal

1 huiduitwas. 2 onbepaalde plaats. 3 element. 4 zoogdier. 5 drinkgerei. 6 bloem,. 7 batterij. 8 duw. 9 rancune. 10 ontkenning. 11 eenheid van dichtheid van telefoonverkeer. 12 bedwelming. 13 plaats in Drenthe. 16 honende opmerking. 20 Indische visfuik. 21 daarna. 24 muzieknoot. 26 Frans lidwoord. 28 geestdrift. 29 beleid. 32 gast. 33 ogenblik. 35 zonnegod. 37 uit ionen bestaand. 39 titel. 40 halfbloed. 41 agavevezel. 42 kommer. 44 ontdoen van roetaanslag/as. 45 gratie. 46 telwoord. 49 boom. 50 kuil. 54 kerkelijke rechtbank. 55 gril. 56 soort vrachtwagen. 58 naspeuring. 59 eiland in de Oostzee. 60 voertuig. 62 nummer. 63 vogel. 64 beroep. 66 aartsbisschop. 68 vervelend. 69 flauwe/werkschuwe. 71 computerterm. 72 plantengeslacht. 74 muzieknoot. 76 rubidum. 78 soort weg. 79 voetballer. 83 stap. 84 maar matig. 86 in zee uitstekend gebergte. 87 eveneens. 89 plaats in België. 90 familielid/afgemat.

OPLOSSINGEN PUZZEL SPA NR 27 VIND U OP DE WEBSITE

De septemberpuzzel was de woordzoeker. En hebben we 15 oplossingen binnengekregen, waarvan 9 juist waren. Bij loting is de prijs gevallen op collega **Arnold Tempelmans Plat**. Hij wordt binnenkort benaderd voor een afspraak om de prijs in ontvangst te nemen. De oplossing van de puzzel vindt u op onze website.■

KONIJNENFREAK van: Henk Plenter

Veel knaagdieren zijn vreselijk leuk, dus als iemand er één of twee aanschaft begrijp ik dat wel. Hoeveel kinderen zeuren niet om een hamster, cavia of konijntje? Vaak kunnen hun ouders de verleiding om er een aan te schaffen niet weerstaan, totdat de kids verzuimen de hokjes van hun knuffeldiertjes op te ruimen. De geur die daarvan afkomt is niet bepaald fris te noemen…Ik moet op een adres in Amsterdam-Noord zijn, in de wijk Banne Buiksloot. Ik ben er al vaker geweest. Een jaar geleden hebben we hier in de buurt de woning van Hans, de sportverslaggever, opgeruimd. Ik vind het een saaie wijk met al die portiekflats zo netjes op een rij. Tussen de flats allemaal dezelfde groene stroken, alles lijkt op elkaar. Als je op een adres moet zijn, moet je heel goed opletten, want je vergist je zo in het flatgebouw. Ik moet in de Z-buurt zijn, in een woning op de vierde verdieping van de laatste flat. Wie er woont, is mij onbekend, maar wat ik wel weet is dat het er vreselijk naar konijnenpis ruikt. Althans, dat hebben omwonenden gemeld. Als ik mijn auto voor de flat heb geparkeerd, kijk ik naar boven. Voor de ramen van een woning op de derde verdieping hangen, slordig opgehangen, een geel en een paars laken. Dit zou het adres wel eens kunnen zijn. Ik loop de hal in, die er keurig, maar onpersoonlijk uitziet.

Aan de ene kant een rij met bellen en naambordjes en een intercom, aan de andere kant een serie brievenbussen. Ik druk op de bel van het opgegeven adres. En nog een keer als er niet wordt gereageerd. Bij de onderburen, van wie ik de namen heb doorgekregen, heb ik succes. Ik vertel door de intercom wie ik ben en waar ik voor kom en loop twee trappen op. Een keurige mevrouw met grijze krulletjes ontvangt mij allerhartelijkst. Ze is blij met mijn komst. Ik word meegenomen naar de woonkamer. Ze vraagt meteen of ik een kopje koffie wil. In de kamer is ook haar man aanwezig. Ik vermoed dat ze al met pensioen zijn. Als mevrouw de koffie voor ons heeft neergezet, nemen we plaats op het bruin-lederen bankstel. De woning ziet er keurig, maar ook wel een beetje standaard Hollands uit. Het bankstel is groot en overheerst de kamer. In het midden staat een eikenhouten salontafel met een Perzisch tapijt erop. Tegen één muur van de kamer staat een enorme wandkast. In de open gedeeltes van de kast staan beeldjes van hondjes en katten en andere prullaria. Voor de ramen hangen spierwitte vitrages, die aan de zijkant met een gouden koortje bijeengehouden worden, zodat er sierlijke bogen zijn ontstaan. Op de brede witte vensterbank staan in porseleinen potten allerlei kamerplanten op gelijke afstand van elkaar. Kranten en tijdschriften zijn opgeborgen in een lectuurbak naast de bank. Op de gebloemde vloerbedekking ligt geen kruimeltje. Mijn oog valt op een schilderij dat mij bekend voorkomt. Het is een portret van een sjofel gekleed jongetje dat met grote, droevige ogen de kamer inkijkt. Over zijn wangetjes biggelen dikke tranen. Dit schilderij, ook wel ‘zigeunerjongetje met traan’ genoemd, hangt bij menige oma of tante aan de wand. “Had u mij gebeld?” vraag ik om het gesprek te openen. “Ja, dat was ik,” zei de vrouw. “Er woont hierboven een heel rare knul. Daar hebben we de laatste tijd veel last van. We zien hem niet vaak, maar er is veel aanloop.

Dat geeft herrie en onrust. Soms lopen er rare types in en uit. Meestal ‘s avonds of ‘s nachts. Ik vind het niet prettig en mijn man ook niet. We voelen ons gewoon niet meer veilig in ons eigen huis.” “Hebt u daar wel eens iets van gezegd?” vraag ik. “Ja, natuurlijk,” zegt de man, die zich nu ook in het gesprek mengt. “Ik heb hem wel eens aangesproken op het lawaai. Hij zegt dan dat hij er rekening mee zal houden, maar dat doet hij niet. Ja, misschien een paar dagen, maar dan begint de ellende weer van voren af aan.” “Vervelend voor u,” zeg ik. “Maar waarom vindt u het eigenlijk een rare vent?” “Ja, gewoon, zoals hij eruitziet. Alsof hij er niet helemaal bij is,” zegt de vrouw weer. “En dan nog iets: volgens mij houdt hij konijnen.

Het ruikt echt niet fris op de gang, een soort zurige pislucht.” “Die lucht rook ik ook in het trappenhuis,” zeg ik. “Die geur komt zeker van konijnen. Ik herken het uit duizenden.” Veel ouders zullen deze indringende lucht ook herkennen. Het is de geur die uit het konijnenhok komt als de kinderen het weer eens niet hebben schoongemaakt. “Ik ga wel even kijken,” zeg ik en ik sta op. Als ik naar boven loop wordt de stank steeds sterker, en op de vierde verdieping kan ik er bijna tegenaan hangen. Ik bel aan en hoor een hol geluid. Dat wijst meestal op een lege woning. Ik ben oprecht verbaasd als kort op mijn belletje de deur heel langzaam opengaat, maar niet verder dan tien centimeter. Een bleek, pokdalig gezicht kijkt mij aan. Als bewoners zo behoedzaam zijn doe ik meestal twee dingen tegelijk: mezelf voorstellen en proberen een blik naar binnen te werpen om een eerste indruk te krijgen. “Wat is er?” vraagt de man geïrriteerd. Ik vertel hem dat hij volgens de omwonenden overlast veroorzaakt en vraag of ik even binnen mag komen. “Nee,” is het ultrakorte antwoord, en de kier van tien centimeter wordt al kleiner. Nog net kan ik hem vertellen dat hij kan kiezen: of hij laat mij nu binnen, of ik kom over een uur terug met de politie en een machtiging tot binnentreden. Met een klap gaat de deur dicht. De boodschap is duidelijk: niet gewenst! Ik doe verslag aan de aardige onderbuurvouw en vraag haar of zij het komende uur een oogje in het zeil wil houden en daarna de buitendeur weer voor mij open wil doen. Ik moet nu snel het een en ander regelen. Ik bel het politiebureau Klimopweg en vraag de dienstdoende hulpofficier van justitie voor mij een machtiging uit te schrijven. Dan ga ik terug naar mijn kantoor om een hulpverlener op te pikken, want ik heb geen idee in welke geestelijke toestand onze konijnenfreak verkeert. Ellen gaat met me mee. Daar ben ik blij mee, want we kennen elkaar inmiddels goed. Als ik de machtiging ga halen, vraag ik of wijkagent Mario Hegger ook met ons mee wil gaan. Mario ken ik ook al langer. Ik werk graag met hem samen. Door zijn imposante verschijning – stevig, Italiaans uiterlijk, stoere snor – straalt hij gezag en rust uit. Ik vind Mario goed in deze wijk passen. Hoewel zijn naam en uiterlijk anders doen vermoeden is hij een echte Amsterdammer, die de taal van de bewoners spreekt. Hij voelt de bewoners in de wijk goed aan en praat duidelijke taal.

Als we met zijn drieën weer bij de flat aankomen heeft het nieuws dat wij in de flat bezig zijn zich waarschijnlijk al verspreid, want uit verschillende deuren komen nu mensen naar buiten. Tijdens ons gangetje naar boven wensen de bewoners ons veel succes. Achter mij hoor ik Mario “bah, wat een lucht” mopperen. Boven controleer ik nog eenmaal de machtiging tot binnentreden en tik dan hard op de deur. Tot onze verbazing zwaait de deur meteen open en voor ik een woord kan zeggen, zegt de lange, magere, slungelige man: “Kom erin.” Een seconde later staan we met zijn vieren in het halletje van de woning en ik zie meteen wat ik al dacht aan te treffen: konijnen. En niet een paar konijnen, nee, overal waar ik kijk zie ik konijnen, in alle soorten en maten. Groot, klein, wit, bruin en gevlekt. De enige overeenkomst is de lange oren, die hebben ze allemaal. Ontelbare oogjes kijken ons nieuwsgierig en misschien ook wel een beetje gespannen aan. Dan valt me nog iets op. Hoewel de woning vrij leeg lijkt, staat er in de kleine hal een joekel van een beeldscherm, dat op een kleine tafel staat. Hij hoort bij een computer, zie ik nu. Het geheel staat midden tussen bergen konijnenkeutels en lagen stro. Geen gezicht, als een vlag op een modderschuit! Ik wil net wat gaan zeggen als de man ons opeens uiterst plechtig aankijkt. “Jullie mogen pas verder als ik jullie geregistreerd heb,” zegt hij. Hij neemt plaats op een krukje voor de computer en vraagt bloedserieus: “Naam?” Ik zeg als eerste mijn naam en hij typt die in. “En wat is uw naam?” vraag ik meteen. “Dennis,” mompelt hij. Dan gaat hij rustig door: “Beroep?” Weer geef ik keurig antwoord en ook mijn beroep wordt netjes geregistreerd. Dan vraagt hij wat ik kom doen en ook daar geef ik antwoord op. Dan vraagt Dennis hetzelfde aan Mario en ten slotte ook aan Ellen. We spelen het spel correct mee. ➤

Als alles is ingevoerd mogen we de woning inspecteren, waarbij Dennis zenuwachtig om ons heen blijft drentelen. Behoedzaam lopen we door de verschillende ruimtes. Alle betonnen vloeren van de woning zijn bedekt met stro.

Daarop een dikke zwarte laag konijnenkeutels. Ik vraag me af hoe Dennis zich verplaatst in deze overvolle en overbevolkte woning. Waar zet hij zijn voeten neer, zonder dat er ongelukken gebeuren? Ik tel vier banken die omgekeerd op de grond staan en finaal stuk gevreten zijn. Ik vermoed dat Dennis een paar holen voor zijn konijnen heeft willen creëren. Iets wat door moet gaan voor behang hangt in flarden en kapot gevreten aan de muur. Geen schilderij of andere wandversiering. In een andere ruimte ligt een kaal matras op de grond, hier en daar wat kleding, een deken en verder niks, behalve de konijnen dan. De keuken is ook nagenoeg leeg. Weinig sporen van eten of drinken of enig huiselijk leven. Ik vind het maar vreemd allemaal. Misschien krijgt Dennis hulp van anderen of gaat hij ‘s nachts de straat op? Dat heb ik wel bij meer mensen meegemaakt. Ik probeer de konijnen te tellen, maar dat lukt voor geen meter. Ze lopen overal en ik zie ze hun kopjes links en rechts uit de stuk gevreten meubelstukken steken. Op diverse plekken zitten heel kleine jonge konijnen stil voor zich uit te kijken. Hun neusjes bewegen onrustig. Dennis is niet goed aanspreekbaar, hij praat warrig en veel en lijkt direct contact te vermijden. Ik vraag Dennis wat hij met zoveel konijnen moet en hoe hij eraan komt, maar echt zinnige antwoorden krijgen we niet. Alleen wat nerveus gelach. Hij zegt dat hij ze erg geinig vindt. Ellen probeert iets te weten te komen over zijn medische achtergrond, maar dan hult Dennis zich opeens in stilzwijgen.

Mario houdt hem scherp in de gaten, opdat hij geen rare dingen doet. Ellen probeert iets dichter bij Dennis te komen. Dat is makkelijker gezegd dan gedaan, want de meeste konijnen zitten niet stil. Ze huppelen over de banken en springen op de grond. Je moet echt moeite doen om ze te ontwijken. Opeens slaakt Ellen een harde gil. Tegelijkertijd kijken we naar de vloer en zien vlak voor onze voeten een klein geplet konijntje liggen. Van een gesprekje met Dennis komt nu helemaal niks meer. Die is volkomen van streek. En Ellen ook. Ze loopt naar de gang en komt niet meer terug. Nu vind ik het welletjes. Het is mij duidelijk dat hier sprake is van enorme overlast. Bovendien zijn hier zo ontzettend veel konijnen bij elkaar, dat het welzijn van de diertjes eronder lijdt. Ik vertel Dennis dat we de konijnen in beslag gaan nemen en dat de woning schoongemaakt moet worden. Dennis sputtert tegen. Hij maakt ons duidelijk dat hij zijn konijntjes leuk en gezellig vindt en dat hij het probleem van overlast dan ook niet ziet. Na het nodige heen-en-weergepraat komen we uiteindelijk tot een compromis. Als Dennis belooft dat hij de woning helemaal schoon gaat maken, zullen we hem geen kosten in rekening brengen. Maar dan zal hij wel afstand moeten doen van zijn konijnen. Een paar uur later worden er door de dierenambulance 101 langoren afgevoerd. Later hoor ik dat Dennis na een paar maanden zijn woning is uitgezet. Bestemming onbekend. Hij had zich helaas niet aan zijn belofte gehouden. ■

PAKJESAVOND

Pakjesavond aan bureau Warmoesstraat, eind jaren zeventig. ‘Wie een dronken Sinterklaas weet aan te houden, krijgt een dag verlof’, belooft wachtcommandant Hans zijn agenten. Nou, Henk G laat zich dat niet twee keer zeggen. Hij controleert die avond de ene Sint na de andere, maar helaas, speculaas… ‘Ze waren allemaal broodje nuchter.’ Henk is niet voor een gat te vangen. Hij gaat naar de nabijgelegen Bijenkorf. Daar beschikken zij over een sinterklaaspak. Met toestemming van de beheerder hijst hij zich erin en gaat ermee de straat op. Zijn maatje Martin N hield hem daaraan en met hulp van andere agenten Piet P, Hans C en Cito W brachten zij hem over naar het bureau, terwijl hij als een dronkenman met de staf zwaaide.’ Wachtcommandant Hans gelooft zijn ogen niet. Tóch nog een dronken sint! Heilig of niet, zoals eenieder met een slok op, belandt ook de bisschop in de dronkenmanscel. Dan gaat bij de goedgelovige wachtcommandant toch eindelijk een lichtje branden. Hoe komt het, dat de Sint politieschoenen draagt…? De aap komt uit de mouw en de gefopte wachtcommandant speelt op zijn beurt voor Sinterklaas. ‘Martin en Henk kregen van hem alsnog een dag verlof.’ ■

EEN DODE MET MEERDERE IDENTITEITEN

JOOP VAN HEUVELN

Het is een zonnige dag, dinsdag 4 augustus 1998. Rond 13.30 uur loopt een vrouwelijke postbode in de flat gelegen aan de Franciscus van Assisielaan te Amstelveen via het trappenhuis van de tweede naar de eerste etage. Daar ziet zij op het platform voor de deur naar de galerij van de eerste etage ruggelings een man liggen. Rondom het ontzielde lichaam ligt een grote hoeveelheid bloed. Het bloed stroomt via de trap naar de benedenverdieping. Naast het slachtoffer ligt een Oost-Europees vuurwapen. Verschrikt belt de postbode aan bij een woning en vandaaruit wordt de politie gewaarschuwd. Als één der eersten is de buurtagent aanwezig en met hulp van collega's wordt een ruime plaats delict afgezet. Het trappenhuis zal een groot aantal uren het werkdomein zijn van de technische recherche en collega's van de groep ernstige delicten. In verband met de grote hoeveelheid bloed rondom het slachtoffer en om determinatie te voorkomen wordt het lichaam op de plaats delict ontkleed. Op zich niet vreemd, maar in die periode nog niet gebruikelijk. Op het slachtoffer wordt een sleutelbos gevonden met een label waarop de tekst "56". Een politiespeurhond brengt zijn geleider, nadat hij geur heeft genomen van het slachtoffer, naar het op de tweede etage gelegen appartement direct naast het trappenhuis op nummer 56. Na overleg met de dienstdoende officier van justitie wordt, in het begin van de avond, omstreeks 20.00 uur besloten wat toen nog heette 'een huiszoeking' te verrichten in perceel Franciscus van Assisielaan 56 te Amstelveen, de voormalige woon- of verblijfplaats van het slachtoffer. Wanneer de zoekploeg ruim zes en een half uur na de fatale schoten het pand binnengaat, treffen zij slapend op de bank een man aan die qua signalement lijkt op het slachtoffer. Op aanroepen wordt niet gereageerd door de man. De rechercheurs vrezen het ergste, maar nadat één van hen de man flink aan zijn schouders heeft gerukt, wordt de man eindelijk wakker.

Een kort verhoor maakt duidelijk dat hij langer dan 24 uur in de woning verblijft en niets heeft vernomen van het politiecircus rondom de woning. Hij wacht op zijn vriend die vroeg in het middaguur de woning heeft verlaten en nog steeds niet terug is. Omdat het verhaal van onze vriend, bijgenaamd "Lion" wat opmerkelijk overkomt wordt hij uitgenodigd voor een goed gesprek aan het bureau. In de woning treffen de zoekers in één van de slaapkamers een sealapparaat, een grote hoeveelheid plastic zakken en verpakkingsmateriaal aan. In de zakken worden restanten, een aantal grammen van zogenaamde 'buiten' weed aangetroffen. Interessant is dat in de woning verschillende identiteitspapieren, voornamelijk Britse paspoorten en kopieën van papieren met verschillende identiteiten worden aangetroffen met de foto van het slachtoffer. Later zal blijken dat zijn dactyloscopisch signalement bij de politie bekend is, maar onder een andere naam. Hij is ook aangehouden voor een rib-deal en is éénmaal aan de grens geweigerd komende uit Jamaica met een aantal kilo's buiten weed in zijn bagage. Verder wordt in de woning verpakkingsmateriaal en onderhoudsmateriaal veiliggesteld van het vuurwapen dat naast het slachtoffer wordt aangetroffen. Tevens worden ruim 100 telefoonnummers op vodjes, halve en hele viltjes, sigarettenverpakkingen etc. aangetroffen. Alles wordt in beslag genomen en zal nog dagenlang papier- en speurwerk opleveren.

Het team is nog nauwelijks geformeerd en houdt zich bezig met het slachtoffer. Een klein berichtje verschijnt in het regionale nieuws en kort daarna meldt zich de klassieke getuige. Normaal gesproken alleen in boeken, maar hier in de praktijk. Een oplettende burger blijkt op het tijdstip van de schoten in de buurt van de flat te zijn geweest, signaleert een vreemde omstandigheid en noteert het kenteken van een auto van een man waarvan hij vindt dat deze zich vreemd gedraagt en meldt dit bij de politie. Het kenteken staat op naam van een inwoner van Amstelveen en hier geeft ook de plaatselijke gesteldheid van de collega's, maar ook de kennis van de wijk waarin zij werken het onderzoek een duw in de juiste richting. Zij kennen niet alleen de eigenaar van de auto, maar weten ook dat dit niet de gebruiker is en dat wij dus in een andere richting moeten zoeken. Opmerkelijk is dat de gebruiker van de auto niet alleen voldoet aan het signalement van de kroongetuige, maar ook nog gezocht wordt voor een poging tot moord. Reden van deze poging tot moord was het leveren van een slechte kwaliteit zogenaamde "buiten weed".

Het slachtoffer van die poging is bemiddelaar en wordt verantwoordelijk gesteld voor de kwaliteit. Al gauw blijkt dat de gezochte dader/getuige geheel van het toneel is verdwenen. Dit geeft het team de ruimte ook andere mogelijkheden te onderzoeken en wordt er in en rondom de vriendenkring van het slachtoffer, waar wij nu van weten dat zijn bijnaam "Speedy" luidt, gerechercheerd. Opmerkelijk is dat wij op veel plaatsen onze vriend "Lion" tegenkomen. Terwijl hij ons toch duidelijk heeft gemaakt dat hij op terugreis is naar Jamaica, zijn vaderland. Duidelijk is ook dat het slachtoffer een groot aantal "vriendinnen" frequenteert, vooral 's nachts. Maar steeds duikt weer de naam van zijn vaste vriendin op: "Kitty". Kitty is echter op vakantie naar Kenia en zou al terug moeten zijn. Deze informatie komt van de zoon van Kitty. De zoon wordt mede door zijn gedrag ook nog enige tijd kritisch gevolgd door het team. Een onderzoek naar Kitty levert op dat zij met een onbekende Duitser vanuit Kenia is vertrokken en nu mogelijk verblijft in Tibet. Een fax van Kitty aan "Speedy" bevestigt deze mare. Hoewel de fax veel later arriveert, is hij verzonden op de dag dat "Speedy" wordt neergeschoten en overlijdt. De raadsels rondom "Speedy" worden steeds groter, terwijl de zoektocht naar de dader(s) onverminderd voortgaat. Wanneer Kitty na enige weken weer in Nederland terugkeert, blijkt dat zij en "Speedy" een zestal jaren hebben samengewoond en zij kent "Speedy" weer onder een andere naam. Ondertussen is de verblijfplaats van de verdachte bekend geworden en kan het arrestatieteam tot aanhouding overgaan. Niet alleen de verdachte wordt in de woning aangehouden maar ook de officiële bewoner. Beide blijken in het bezit van vuurwapens te zijn. Beiden hebben valse papieren met, u raadt het al, een valse identiteit. De officiële bewoner wordt daarnaast in Engeland gezocht voor moord. Het onderzoek is voortgezet alhoewel de verdachte blijft ontkennen. ■

INT AEPJEN

HANS WILFFENBUTTEL

Tante Mie

Als je vanuit de drukte van het Centraal Station de, toen nog lege, Zeedijk op liep, overviel je een soort rust. Hier is Amsterdam begonnen. Je voelt de historie. Niet alleen door de oude pandjes, de Oudezijdskolk, de mooie geveltjes en de doodskoppen van de Olofskapel. Maar je voelt ook dat er daar erg veel gebeurd is, veel narigheid.
Iedereen kende het rijmpje:
Onder de brug bij tante Mie
Ken je neuken voor een spie
Als je dan geen spie betaald
Word je door de stront gehaald
Tante Mie was een Hollandse vrouw die getrouwd was met een Chinees, een oude stoker van de grote vaart. Ze begon in haar keuken op tweehoog aan de Oudezijds Achterburgwal een soort huiskamerrestaurant. Koken met een simpel juspannetje, op een lullig gaskomfoortje. Ze had succes, en steeds meer Chinezen begonnen de buurt te bevolken.

De Chinezen

Die Chinezen gebruikten opium en ook heroïne. Dat werd oogluikend toegestaan. Niemand maakte zich druk, en de Chinezen losten hun eigen problemen op. Toen kwamen de eerste hippies. Sommigen konden niet meer lullen. De hele dag zo stoned als een aap. Voor hen was die Chinese heroïne als een soort kers op een hasjcake. Die Chinezen wilden natuurlijk wel verkopen aan al die over het paard getilde vrijdenkers, maar waren er ook erg bang voor dat hun gedoogstatus in gevaar kwam. Net op dat moment kwam de tweede golf Surinamers naar Nederland. Die hadden niets te doen. Niemand gaf ze een baan, ook niet omdat ze dat Calvinistische harde werken van die Nederlanders niet helemaal begrepen. Ze hadden één ding voor op de Chinezen, ze spraken Nederlands! Binnen de kortste keren waren de Surinamers de hosselaars voor de Chinezen. Veel werd bekonkeld in de “Cottonclub of Casablanca”. Ene Emile had zo veel geld verdiend, dat hij de pandjes Zeedijk 6,8 en 10 had gekocht. Daardoor kwamen honderden Surinaamse verslaafden naar de kop van de Zeedijk. “Emile’s Place” was geboren. Ze wilde er eigenlijk een hek omheen zetten en zo de problemen op een paar vierkante meters concentreren. Maar omdat het Surinamers waren, was dat “pers-technisch gezien” niet aan te bevelen. Dat die zaak nooit gesloten is geweest, begrijpt nog steeds niemand. Misschien, omdat toen een groot aantal politieagenten zo corrupt was als de pest. Dus de Zeedijk bestond uit Chinatown, het laatste gedeelte van de Zeedijk bij de Nieuwmarkt. Het middengedeelte, waar veel Turken waren. Er was een bordeel waar een vrouw zat, die alleen maar Turken deed. Ze noemde haar de “turkentrekker.” En een eerste gedeelte, waar alleen maar Surinaamse dealers en verslaafden kwamen. Als Amsterdammer van geboorte, kon je niet over de Dijk wandelen.

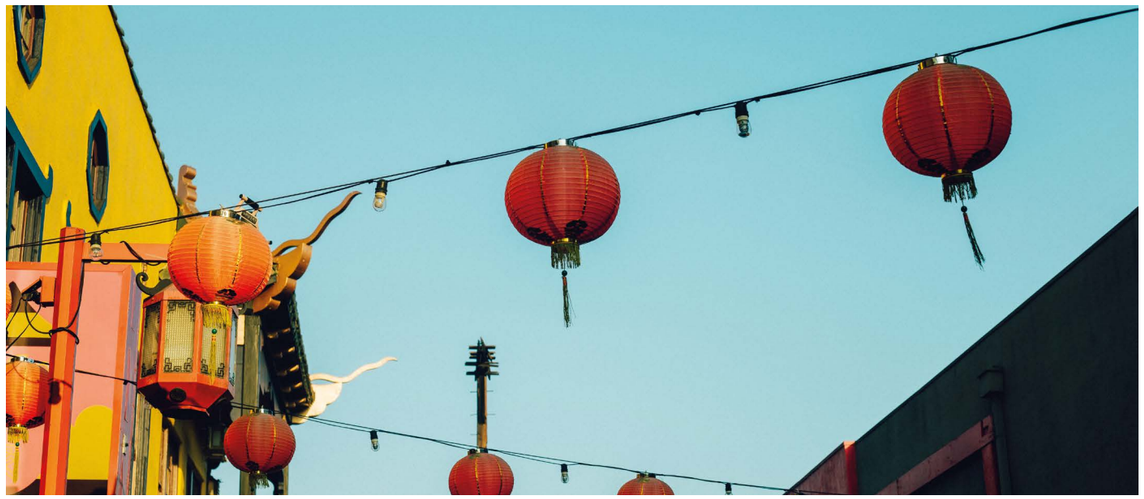

Jerry

Op een zonnige dag, op weg naar het Centraal Station, zag ik een aantal mensen omhoogkijken. Er stond een jonge, magere man op tweehoog in een raamopening. Hij was duidelijk de weg een beetje kwijt. Op nog geen 5 meter afstand was Chet uit het raam geflikkerd. Iedereen riep dat hij naar binnen moest gaan. Alleen Joep, de fluitende wijkagent, riep: “Je durft het toch niet!” Even zag ik de blik van Jerry een beetje oplichten. En waarschijnlijk om Joep te pesten, sprong hij. De rest van zijn leven was Jerry mank. Later werd hij mijn buurman en leerde we elkaar kennen: Jerry. Hij was, als jonge dopegebruiker, in contact gekomen met een “jeugdwerker.” Een pedofiele hulpverlener. Die nam hem bij zich in zijn huis. Op de hoek van de Zeedijk en Prins Hendrikkade, naast het Barbizon. De ouwe viezerik had daar een sigarettenwinkel. Jerry, (de Springer), je kon best met hem lachen. Hij erfde dat hoekpand toen die pedo stierf, dat nou weer wel. Dus hij was rijk. Eigenaar van een, door het Barbizon begeerd pand en ook uitbater van een tabakszaak. Nou was hij wel van z’n dope-probleem af, maar z’n vriendin niet. Vlak voor het Bureau Warmoesstraat krijgt die vriendin ruzie met een dealer en haalt een hamer uit haar tas. Jerry pakte, om narigheid te voorkomen, die hamer af, maar op hetzelfde moment slaat die dealer hem vol op z’n bek. Jerry reageerde onmiddellijk en sloeg die dealer met die hamer een gat in z’n kop. Toen hij weer terug was van z’n staatsvakantie vroeg ik hem, waarom hij dat nou precies voor de deur van het politiebureau moest doen en waarom met een hamer. Hij antwoordde en ik citeer letterlijk: “Ut kwam op as kakken en ik sloeg met de platte kant!”

Zeedijk 1

Links aan het begin van de Dijk staat het enige houten en tevens oudste huis van Amsterdam. Zeedijk 1, “Te huur” stond erop. Info: Hotel Barbizon. Ik loop naar binnen en vraag de directeur te spreken. Hij zei: “We hebben het vanmorgen verhuurd.” Wat een teleurstelling. Ik wilde een antiekzaak beginnen want mijn hobby begon uit de hand te lopen. Tussen de grote hotels, bij het Centraal Station. Ik handelde alleen met buitenlandse antiquairs en dan nog in het oudste huis van Amsterdam. Ik vroeg: “Zou U zo vriendelijk willen zijn om die nieuwe huurder voor mij te bellen en haar te vragen of zij even langs wil komen.” ”Dat is goed” zei hij. Na een half uurtje komt er een vermoeid uitziende vrouw met een huilend kind op haar arm bij mij binnen. Ik zeg: “Mevrouw U heeft zeker al lang geen vakantie kunnen vieren denk ik.” “Nee,” zegt ze. Ik was die dag op weg om een aanbetaling op een draaiorgel te doen, dus ik had geld bij me. Ik legde 5000 gulden op tafel en was binnen 15 seconden de nieuwe huurder van het oudste houten huis van Amsterdam.

Ik had gezien dat er een oude sigarenzaak uit Zutphen te koop stond en daar kon ik, voor in mijn winkel, wat oude draaiorgel-panelen op de kop tikken. In mijn nieuwe pand zaten balken van honderden jaren oud, vol met vieze witte verf. Ik hing aan een ketting om de verf eraf te branden, toen Bart Schiphorst langskwam. Directeur van het Ontvangstencentrum van Heineken. “Mag ik hier mijn bier verkopen?” vroeg hij. Ik antwoordde een beetje lachend: ”Het wordt een antiekzaak”. Terwijl hij rondkeek zag ik hem steeds verbaasder kijken. “Het is een café!! Kijk nou eens om je heen!” Daar had ik nog nooit over nagedacht. Na een half uurtje had hij mij overtuigd.
“Rariteitencafé Int Aepjen” was geboren. Waar begin je aan. ►

Lange Willem

Tijdens het bouwen, ging om de haverklap de deur open en dan stond er altijd wel een oude bewoner of bezoeker van de Zeedijk om te vertellen wat ik wel of niet moest doen. Zo ook lange Willem. Hij kwam binnen met twee blikjes bier, eentje voor mij. Hij ging zitten en is daar, in mijn gedachten, 15 jaar blijven zitten. Toen was ie dood. Van hem hoorde ik een van de eerste Zeedijk verhalen. Nou moet ik erbij zeggen dat hij stotterde. Een paar jongens van de Dijk wilden iets doen voor de ouderen. Daar hoorde Willem natuurlijk ook bij, samen met zijn Greet. Greet had vroeger in “het leven” gezeten. Een lekker oudwijf. Blond en Bruin. Er was een bus ingehuurd en er was een hotel geboekt. Óp naar Marbelja. “Ik he-heb de tt-tijd van me le-leven gehad. Alles ggggratis. Totdat we op de tt-terugreis aange-ho-houden werden bij de Franse grens. Daar kwam een ha-ha-hashhond binnen en die vloog tegen het plafond! De he-hele bus hebben ze kaal getrokken. Komt d’r zo’n fransoos binnen met zo’n piratenpakkie en die vraagt:” Kie parles franses.” En ik zeg voor de grap:”Mwa.” Alleen daarom moesten Greet en ik drie maanden langer blijven dan de rest. Ze lult nog niet met me!” Toen ik hem, Willem, een jaar of twee kende, is hij nog eens een paar maanden op staatsvakantie geweest. Wat was er gebeurd? Bij hem in de buurt was een paar keer ingebroken. Hij woonde bij de Nieuwmarkt in de buurt en daar liepen nog best wel wat junken rond. Op een avond hoort hij gemorrel aan de deur. Hij zei tegen Greet; “Blijf le-le- leggu ik pak die grote jongen van de linnukast. Ik loop naar de deur en denk in ene; hij ken wel es sterker zijn dan ik. Dus ik doe open en schiet een scheiding in z’n haar. Was het me buurman van drie ho-ho-hoog, die met z’n zatte kop een verdieping te laag was.”

Schorre Gerrie

Er kwam nog wel eens een stotteraar langs. Schorre Gerrie, niet te verwarren met Schorre Gerrit, die was zwaar crimineel. Als schorre Gerrie en lange Willem aan de bar zaten, ging ik naar huis. Dat redde ik dan gewoon niet. Erwin was één van mijn eerste barkeepers, die riep me dan na: ”Laat me niet alleen hier!!” Ik heb daar toen eens een foutje gemaakt. Op vrijdag kwam Roel altijd met het halve recherchekorps een borreltje drinken. Hij was het, die me had verteld over het feit, dat die schorre Gerrit zo gevaarlijk was. Ik belde op een zekere vrijdag naar het bureau en zei met een hese stem tegen de agent die de telefoon opnam: “Je spreekt met die Schorre, zeg tegen Roel dat ik op hem wacht in café ’t Apie.” Na 10 minuten kwamen er 5 rechercheurs naar binnen, Roel voorop. Dat heb ik wel uit moeten leggen.

Erwin

Erwin, de barkeeper die ik net noemde, was eigenlijk portier van het Barbizon hotel. Met zo’n pakkie an en zo’n hoge hoed. Op een gegeven moment reed er een vent met een Porsche over z’n voeten. Als reactie sloeg hij een deuk in het dak van die auto. Dat was de grote baas van Het Barbizonhotel. De dag erop werkte hij om de hoek, in “Int Aepjen.” Hij ging trouwen met Brigitte. Maar die was wat jonger dan hij, en hij vond dat gênant voor zijn ouders. Dus had hij gevraagd, dat als haar leeftijd omgeroepen zou worden, of we een beetje zouden willen hoesten. Met als gevolg dat de ambtenaar van de burgerlijke stand vroeg, of er een epidemie was uitgebroken op de Zeedijk en alsnog haar leeftijd omriep. Nou hadden we het al moeilijk, want Niels, de andere barkeeper, was getuige. Toen de ambtenaar vroeg: Bent U het hiermee eens, zei hij, op van de zenuwen: ”Ja, Edelachtbare.”

Niels

Niels was getrouwd met Belquise. Die kwam van de Dominicaanse Republiek. Ik moest voor haar borg staan, anders mocht ze het land niet in. Ze hadden een dochtertje, dat een beetje gehandicapt was. Een prachtig kind. Soms kwam ze langs en dan zat ze op een stoeltje buiten, voor de deur. Iedereen kende haar. Staater op enig moment een soort buurtsmeris met een boekje wat op te schrijven. Dus ik ga naar buiten en vraag wat er aan de hand is. Zegt ie: U heeft een terras en dat is verboden. Dat hoorden ze binnen ook. Dat gezicht van die agent, met om hem heen Roel, Willem, Cuuk, Gerrie, Niels, Harry en ik. Vergeet ik nooit. Volgens mij stond hij van angst scheten te laten, want het begon te stinken. Maar dat had ook Cuuk kunnen zijn. Nooit meer wat van gehoord. Van Cuuk natuurlijk wel.

Cuuk Koekkoek.

Ik werd gevraagd om mee te doen in een zogenaamde “Docusoap,” met als naam: De Zeedijk. Om te laten zien dat we een lieve straat geworden waren, had ik Cuuk in een kerstmanpak gehesen. Die cameraploeg volgde hem de hele dag. Van de zenuwen dronk Cuuk een beetje te veel. Het laatste wat ik van de docusoap zag, was dat Cuuk, straallazarus als kerstman, heel hard roept: IVANHOOOOOO!!!!! En vervolgens tussen een klas met gillende kinderen op z’n bek lazert. Die opnamen hebben we nog. Verbaasd heeft hij me ook wel eens. Hij kreeg ruzie met Vincent, een karate-leraar. Tenminste dat zei hij altijd. Vincent had een barretje in de Binnen Bantammerstraat. Mijn barkeeper belde dat er narigheid was. Dus ik loop naar de Dijk en zet die twee ruziemakers eruit. Buiten gingen ze verder. Ineens springt Cuuk, op dat moment toch zeker 65, klein en moddervet, omhoog en geeft die getrainde, halve meter grotere Vincent, een kopstoot. Terwijl Vincent groggy op de grond ligt, pikt Cuuk z’n horloge en rent weg. Vanaf dat moment liep Vincent alleen nog maar te zoeken naar Cuuk. Op een gegeven moment werd ik het zat. Ik belde ze alle twee op, om de boel te regelen. Voor de haringstal op de Nieuwmarkt, want zoiets doe je niet in je eigen zaak. Vincent is als eerste en laat me een groot mes zien. Ik pak dat mes af en geef het aan de haringboer; “Hou effe vast!” Daarna kwam Cuuk en kreeg Vincent dat horloge terug, op voorwaarde dat hij Cuuk niet meer zou plagen. Twee weken daarna komt Vincent naar me toe en zegt: “Er komen de laatste tijd zulke rare klanten bij mij, die bieden van alles te koop aan. Nou was dat eerst wel leuk want ze hadden een paar interessante dingen. En het was voor weinig, maar nu boden ze me “Semtex” aan. “Dat is wat voor Roel,” riep ik meteen, maar dat vond hij niet leuk, omdat hij de nodige dingen al had aangeschaft. Na veel kletsen toch Roel gebeld, op voorwaarde dat hij niet over de andere zaken zou doorvragen. Maar dat hoefde niet, omdat hij bij de CID zat en die hoeven niet alles te rapporteren. Na diverse mysterieuze acties werd de vangst van twee kilo “Semtex” gevierd in “Int Aepjen.”

Vergunning

Toen de zaak een paar jaar open was, kwam er op enig moment een ambtenaar van de Gemeente de zaak binnen. Hij vertelde, dat ik niet de juiste vergunning had. Op het stadhuis legden ze me uit, dat ik een diploma handelskennis moest hebben. Na 11 jaar Werktuigbouwkunde en Natuurkunde gestudeerd te hebben, had ik totaal geen zin meer, om ook maar wat voor soort opleiding te gaan doen. Trouwens met 4 horecazaken heb je geen tijd voor al die flauwekul. Gelukkig had Jan, die in Het Melkmeisje werkte, een diploma: “Hogere Horeca Opleiding.” De Chinese drukkerij, aan het begin van de Zeedijk, had net een digitaal kopieerapparaat gekocht. En op het mooie, dikke papier van de menukaart van Nam Kee, werden diverse diploma’s gedrukt van de Hogere Horeca Opleiding. Ik was namelijk niet de enige zonder papiertje. Het waren er een stuk of 10. De horeca op de Zeedijk is er door het gebrek aan technische boekhoudkennis niet slechter op geworden. Kennis van creatieve boekhoudkennis was al in ruime mate aanwezig.

Ontslag.

Helemaal aan het begin van het “Aepjen” liep er niemand op de Zeedijk. En als er iemand liep, dan was het geen klant. De kroeg was dus een soort woonkamer met mij als barman en Theo als enige klant. Alleen open op vrijdag- en zaterdagavond. Na een paar weken loopt er een man naar binnen. “Is dit een café?” vraagt hij. “Dat ligt eraan,” zeg ik: “Heb je geld bij je.” …”Ja”…..“Dan loop je naar dat schrift, schrijft op: 3 pilsjes, je loopt naar de bar, tapt drie keer, twee voor ons en één voor jou.”De week daarop nam hij een paar vrienden mee. En die namen ook weer vrienden mee. Na een maand zat de tent vol, maar niemand wist wie de uitbater was. Het werd tijd voor een vergunning, een KvK-inschrijving en een barkeeper. Een serieuze zaak dus. Op dat moment nam ik ontslag uit het onderwijs.
Wat volgde was:

Int Aepjen,
De Roode Baron, Het Melkmeisje, De Engel van Amsterdam, De Branderij, VOC cafe De Schreierstoren (Amber)
Casablanca, Kaap Vaerwel, De Haven van Texel, De Stad Praag, Café Groningen, De Ooievaar, Fantastica (Nieuwendijk)
De Vlek, Het Paleis van de Weemoed (Oudezijds Voor), De Kaatsende Kater (Rogier), De Verdwenen Minnaar (Rogier)
De Boerenwagen (Egmond-Binnen), l’Idiot du Village (Zwaagdijk), De Sack van Hauwert (Hauwert), Complejo Turistico Las Errizas (Spanje)

Het werd één groot avontuur. Heel veel leuke dingen. Heel veel spannende dingen.
Geen twee dagen waren hetzelfde. ➤

Opgeruimd staat netjes

Die eerste avonden ging vaak de deur dicht en de luiken ervoor. Theo en ik zitten uitgezakt met een biertje. Ineens rammelt er iemand aan de deur. Niet opendoen, geen zin, rot op! Twee uur daarna, als we naar buiten gaan, zegt Theo: “Er ligt een dooie voor de deur. Godver…, dat was natuurlijk die gozer, die aan de deur heeft staan rammelen.” Dood of niet, dat wisten we niet zeker. We hadden beiden techniek gestudeerd, geen medicijnen. Dat is slechte reclame. Want iedereen denkt dat hij bij ons vandaan komt. In twee minuten tijd lag hij bij Jerry voor de deur. Nooit meer wat van gehoord. Dat was trouwens niet de enige keer dat we een bewusteloze hebben verplaatst. John, een van de eerste barkeepers, waarschuwde mij, dat een ouwe Marokkaan op een kruk bij de trap naar de toiletten zat. Hij wilde niets drinken en constant keek rond, of hij op dat drukste stukje van de kroeg iemand kon beroven. Ik ging voor hem staan en zeg: “Ik wil dat je weggaat.” “Zeker omdat ik een Marokkaan ben,” probeert hij nog. Meteen begint hij te duwen, dus impulsief duw ik terug. Flikkert hij van de trap en komt voor het herentoilet terecht. Dat is ook slechte reclame. Marokkaan bewusteloos geslagen in “Int Aepjen”. Gelukkig was Bep, de Botenbouwer, aanwezig. We hebben die Marokkaan tussen ons ingenomen en zijn zingend naar buiten gegaan alsof we alle drie dronken waren. Op de Oudezijds Voorburgwal hebben we hem op een bankje neergezet. Dat bankje voor het Leger des Heils. Met dat beeld van majoor Boshardt. Z’n hoofd op haar schoot. Ook niets meer van gehoord.

Dirk

Dat rare Aepjen bleef behoorlijk overeind. Veel vast klanten waren van de recherche Bureau Warmoesstraat. En er waren ook vaste klanten uit de buurt, die het kat en muisspelletje met die dienders wel leuk vonden. En daartussenin “De Schoolmeester.” Soms kwam er wel eens een van die gasten naar me toe, met meestal de vraag: “Ken jij effe kijke, of het is iets is voor Bram of niet?” Er bestond geen andere advocaat dan Moszkowics. Dat moet niet altijd gemakkelijk geweest zijn voor Bram, want de geschillen konden nog wel eens hoog oplopen. Niet alles stond op papier in het Wallengebied, soms gold het recht van de sterkste, de slimste, of de mooiste. Toen Dirk dood was, werd er behoorlijk over zijn erfenis, een aantal verhuurbare ramen, gesteggeld. Hij had een leuke vrouw van zijn eigen leeftijd, Emmie. En een wat jongere, bloedmooie, roodharige vriendin. Op een zaterdagavond staat hij met die rooie te pronken in het Aepjen. Roept iemand: “Dirk, je wijf komt d’r an.” Als door een wesp gestoken duwt hij die rooie heerlijkheid van zich af. Hij gaat aan de bar staan en doet of hij haar niet kent. Ik loop naar haar toe en zeg: ”Zullen we hem nou eens treiteren?” ?”Ja, goddomme….” en we beginnen op een verschrikkelijke manier te bekken en in mekaar te knijpen. GROEN zag ie! Ik zag hem pas terug op z’n begrafenis. Ik was ernaartoe gegaan, omdat ik was gewaarschuwd, dat die rooie ijlie zou gaan maken. Dat, omdat ze vond dat ze mee moest kunnen delen in de erfenis. Tijdens de ceremonie begon ze al gierend te schreeuwen: “Hij was van mijn, hij was van mijn!!!!” Toen de kist de grond in ging wilde ze weer gaan schreeuwen, maar Emmie gaf haar een duw en ze flikkerde zo boven op die kist. Toen iedereen weg was hebben Theo en ik haar nog uit dat gat getrokken. Als we dat niet hadden gedaan had ze er waarschijnlijk nog in gezeten.
Na 25 jaar was het mooi geweest. Ik kon geen apenkop meer zien. ■

EEN LEUKE GEBEURTENIS

Bert Lustig

Toen de aanhoudingseenheid in het leven geroepen werd, kon men solliciteren om lid te worden van deze eenheid. Binnen het 7e district, het bestond toen alleen nog uit de wijk-teams Flierbosdreef en Ganzenhoef, was al snel bekend welke collega gesolliciteerd had. De sollicitanten hadden het er vaak over hun sollicitatie.Op een gegeven moment kwam een collega in het bezit van een briefhoofd van de afdeling die over de sollicitatieprocedure ging. Maar wat moesten we hiermee. Al pratend ontstond langzaam de actie om deze collega’s een poets te bakken. Eerst moet de handtekening van de chef, die over de sollicitatie ging nagemaakt worden en uiteindelijk hadden we een handtekening die sterk op het origineel leek. Zo ontstond uiteindelijk een door ons gemaakte brief. In deze brief stond onder meer dat bij de sollicitatie ook een strenge medische keuring voorafging. Alle personeelsleden die gesolliciteerd hadden moesten op een bepaalde datum een ruime hoeveelheid urine inleveren. Het urinemonster mocht niet ouder zijn dan 10 uur en moest bij de personeelsconsulent ingeleverd worden. Deze zou ervoor zorgen dat alle monsters bij de bedrijfsarts terecht zouden komen. Op het potje urine moest duidelijk de naam en het stamnummer van de sollicitant vermeld staan. In de groepslade van ieder personeelslid, die gesolliciteerd had, werd deze aan hem gestopt. Op de in de brief vermelde datum betrad de personeelsconsulent zijn kamer en zag daar een krat staan vol met potten/flessen gevuld met urine. Bij de krat lag een brief dat deze krat naar de bedrijfsarts gebracht moest worden in verband met de medische keuring voor de aanhoudingseenheid. De bedrijfsarts zat toen aan de Eenhoorn. Dezelfde ochtend vertrok de onderhoudsman met de bewuste krat naar de bedrijfsarts met de mededeling dat dit bestemd was voor het medisch onderzoek in verband met de sollicitatie voor de aanhoudingseenheid. Van de onderhoudsman hoorden we later dat ook de bedrijfsarts niet wist wat hij met de krat aan moest. De krat heeft nog enige dagen bij de bedrijfsarts gestaan heeft. Later hoorde je collega’s aan elkaar vragen heb jij de uitslag van je urineonderzoek al en met een brede glimlach liep ik verder. ■

VERHALEN VAN EEN DIENDER

FRANS RAAP

Torenaka

Ik was overgestapt van de Recherchedienst naar de Uniformdienst i.v.m. mijn naderend brigadier schap. In die tijd was het een must om over te stappen. Voor mij was de stap echter niet zo groot, omdat ik op de Warmoesstraat bleef. Ik werd geplaatst op dienstgroep 1 bij de brigadiers Jos en Bob. In het eerste uur van mijn eerste dienst kreeg ik alweer een bijnaam. Er werd een vrouw binnengebracht als verdacht van overtreding van de Opiumwet. Na die vrouw in het dikke boek ingeschreven te hebben, mocht zij, in afwachting van haar fouillering, plaats nemen op de bank in de gang. Op dat moment was er geen vrouwelijke collega voor handen, zodat er één opgetrommeld werd. Dat duurde enige tijd. Die vrouw liet mij weten, dat zij naar het toilet wilde gaan. Ik vertelde haar, dat zij eerst gefouilleerd moest worden, alvorens zij in de gelegenheid gesteld werd om te plassen. Zij berustte zich in haar lot. Op een gegeven ogenblik zag ik dat zij wegliep naar het toilet in de gang. Dat toilet was uitsluitend voor politiepersoneel. Ik ging er snel naar toe om te voorkomen dat zij eventueel sporen weg zou maken. Ik zag dat zij de deur van het toilet wilde sluiten. Op dat moment duwde ik de deur open. Het bleek dat zij net wilde gaan zitten en kreeg zodoende de deur vol op haar hoofd. Door deze botsing had zij een gleuf van ongeveer 5 centimeter in haar voorhoofd opgelopen. Zij bloedde als een rund. Sinds dat moment werd ik Torenaka-Frans genoemd. Torenaka is een zwaardvechter uit een Japanse serie, waarin Richard Chamberlain de hoofdrol speelde.

Tipgever

Eind zeventiger jaren hadden Joop en ik avonddienst en er verscheen een Belg aan het bureau. Hij wist te vertellen dat er een man, die door de Belgische autoriteiten gezocht werd voor moord, zich ophield op de Oudezijds Achterburgwal. Om te voorkomen, dat de moordenaar weg zou lopen, gingen Joop en ik onmiddellijk met hem mee en op zijn aanwijzing wisten wij een man van Italiaanse afkomst aan te houden. De man werd overgebracht naar de Warmoesstraat en bij de dienstdoende wachtcommandant geleid. “Waar hebben jullie hem voor?” vroeg hij. Wij antwoordden, dat hij gezocht werd voor moord en dat wij dat nog moesten uitzoeken. Via de Belgische Rijkswacht gingen wij informeren, maar die moest contact opnemen met hun Waalse collega’s en na ongeveer 2 uur bellen bleek dat wij de juiste persoon hadden aangehouden. De Wcdt had ons ondertussen verschillende malen laten weten, dat hij hem heen ging zenden, omdat de man niet officieel gesignaleerd stond. Gelukkig konden wij hem overtuigen om geduld te hebben. De door ons aangehouden man had in de stad Luik twee prostituees op beestachtige wijze afgeslacht met messteken en na zijn daad had hij hun haar afgeknipt. De Luikse politie was in haar nopjes met de aanhouding en de volgende morgen verschenen er twee rechercheurs van de Belgische politie. Zij hadden ook nog een beloning van de tipgever meegenomen. Ver hoefden wij onze tipgever niet te zoeken, omdat hij dezelfde nacht aangehouden was voor diefstal uit een auto en hij zich in een van onze cellen bevond. Zo was ik er getuige van, dat de man, als beloning voor het aangeven van een moordenaar van twee mensen, een bedrag van 100 gulden ontving. Dit staat in een schril contrast met een heden ten dage uitgeloofde beloning van **20.000 Euro** per persoon.

Dicht gooien!

Vooral in de 70-er en 80-er jaren werd Amsterdam overspoeld door no budget toeristen. Deze mensen, vooral Duitsers en Italianen, kwamen naar het Mekka van het Noorden om een vorstelijke shot heroïne te nemen in de vele hotels van minder kaliber. De heroïne in Amsterdam was van een andere samenstelling dan deze mensen gewend waren, zodat velen van hen een vroege dood stierven. De rechercheafdeling had het vrij druk met de afhandeling van de vele doden. Soms hadden wij in een weekend wel 4 heroïne doden. In vele gevallen wisten wij de familie te achterhalen, die dan voor de begrafenis zorgdroeg. In enkele gevallen kon de familie niet bereikt worden of was niet in staat om hun nabestaande een menswaardige begrafenis te bezorgen. Immers i.v.m. de Wet op de Lijkbezorging moest de dode binnen 4 dagen begraven worden. In een dergelijk geval namen wij contact op met het Gemeentelijk Bureau voor Lijkbezorging. Men werd dan voor de “armen” begraven. Dat gebeurde altijd op de Ooster Begraafplaats. Marijn en ik moesten nog iets regelen bij het genoemde bureau en wij waren toevallig getuige van de ter aardebestelling van een van deze ongelukkigen, waarvan wij pvb hadden opgemaakt. Door nieuwsgierigheid gedreven gingen wij even kijken. De kist werd begeleid door 2 mannen met hoeden met het Amsterdamse wapen. Verder was er niemand aanwezig. Bij het graf gekomen nam een van hen plechtig zijn hoed af. Hij vertelde, dat het traditie was om toch nog even iets tegen de overledene te zeggen. Hij stond aan de rand van het graf en sprak plechtig de volgende woorden: “Hij is gestorven aan de heroïne, aan hem viel niets te verdienen. Dichtgooien.” Hoewel wij op een begraafplaats stonden, hadden wij toch moeite om ons lachen in te houden.....

Zoektocht

Appie Keizer (de echte en niet die surrogaat van de televisie) en ik hadden de opvang bij de recherchedienst van het bureau Warmoesstraat. In de late middaguren werden wij benaderd door een post van de Uniformdienst. De agenten hadden noodhulp en werden door de meldkamer gestuurd naar een adres in de Staatsliedenbuurt. Een werknemer, die als erg punctueel werd omschreven, was niet op zijn werk verschenen. Zij hadden zich de toegang tot de woning verschaft en hadden de bewoner niet aangetroffen. Wel vonden zij op de keukentafel een soort afscheidsbrief, waarop vermeld stond waar de politie hem zou kunnen vinden. Wij vroegen een proces-verbaal van bevindingen op te maken. Wij bestudeerden de brief en wij zagen, dat er een plattegrond van het Amsterdamse Bos op was getekend. In de volksmond werd dit bos ook wel Bosplan genoemd. Dit bos werd voor de oorlog in de crisistijd aangelegd door de werklozen. Ik weet nog, dat mijn vader (niet vrijwillig) ook nog meegewerkt had aan het realiseren van het bos. Het overgrote gedeelte van het bos ligt in de gemeente Amstelveen en het meest noordelijke gedeelte - het stuk boven de Bosbaan - ligt in de gemeente Amsterdam. Dit gedeelte behoorde tot het bewakingsgebied van het bureau Overtoom, alwaar ik bij de Uniformdienst had gewerkt. Ik kon dus met recht zeggen, dat ik redelijk veel van het bos wist. Op de brief zagen wij een pad boven de Bosbaan getekend. Appie en ik besloten daarheen te rijden. Wij moesten haast maken, omdat de duisternis snel zou aanbreken. Voor de zekerheid hebben wij eerst een boswachter gebeld en hem verteld, dat wij eraan zouden komen. Wij spraken af bij de ophaalbrug bij de Bosbaan. Wij lieten de boswachter de brief zien en het betreffende pad lag halverwege de Bosbaan op het grondgebied van Amsterdam. Aldaar was een homo-ontmoetingsplaats. Aan het einde van het pad was een watertje, alwaar een bank met tafel stond. Op het tafeltje zagen wij een lege fles wijn en een leeg glas staan. Dit moest wel de plek zijn. De boswachter en wij hadden een dreg bij ons en bij de eerste worp van de boswachter was het gelijk raak en wij haalden een stoffelijk overschot van een man naar boven. Wat de man heeft bezield om tot een dergelijke dood te komen, is ons nooit duidelijk geworden. Wij hebben van het geheel een proces-verbaal van bevindingen opgemaakt en de zaak werd afgehandeld door de recherchedienst van het bureau van Leijenberghlaan. ■

PANAALSTEEG
FRANS RAAP

In de tijd, dat ik op het wijkteam Nieuwezijds Voorburgwal werkte, werd ik regelmatig ingedeeld bij het Projectteam. Dit team moest – in burger gekleed – surveilleren en trachten om verdachten van misdrijven aan te houden. Leden van dit team surveilleerden afzonderlijk van elkaar en stonden onderling in contact met een portofoon. Vaak werden er verdachten aangehouden, maar het ging ook wel eens mis.

Bij de intocht van Sinterklaas had een collega een zakkenroller op heterdaad betrapt en hij wilde hem aanhouden. Op het moment, dat hij hem vast wilde pakken, had de man hem door en rukte zich los. Hij rende via het Damrak richting Beurspassage en onderweg gooide hij een afzethek voor de collega, waarop hij ten val kwam. Uiteindelijk had hij het signalement verspreid en kon het team de verdachte aanhouden. Toen ik de gehavende collega zag, kreeg ik medelijden met hem. Zijn hele gezicht was bebloed en zat helemaal onder de schaafwonden. Het feit, dat de man was gepakt, verzachtte de pijn aanzienlijk.

Ik surveilleerde een keer met een vrouwelijke collega (leerling) en wij betrapten 3 autokrakers op heterdaad. Het gelukte mij om één van hen aan te houden en te boeien. Mijn collega, die uiterst onervaren was, ging achter die andere twee aan. Goede raad was duur en ik zette mijn verdachte vast aan een paal. Ik boeide hem met zijn handen op zijn rug. Ik wilde de collega niet alleen laten en ging haar achterna. Later trof ik haar aan en zij verklaarde, dat die andere twee ontsnapt waren. Gelukkig had ik die andere verdachte nog, maar op de plaats waar ik hem had achtergelaten, trof ik alleen mijn handboeien aan. De vogel was gevlogen en hoe hij los is gekomen is mij altijd een raadsel gebleven.

Een collega betrapte een straatdealer en deze ging er vandoor. Hij verspreidde het signalement ik kreeg hem in het vizier. Op het moment, dat hij mij zag, zette hij het op een lopen. Ik was in die tijd nog een aantal kilootjes lichter en ik was in mijn opleidingstijd niet voor niets geselecteerd door onze sportleraar Thijs Oreel om deel te nemen aan de hardloopkampioenschappen van de Nederlandse politiescholen. Via allerlei stegen kwamen wij op de Nieuwendijk terecht en ik zag, dat hij een kledingzaak inging. Uiteindelijk trof ik hem in een kleedkamer aan en hij was erg recalcitrant en wilde zich verzetten. Ik werd op mijn schouders getikt door een man, die in de kleedkamer ernaast een broek stond te passen en hij vroeg mij of ik assistentie nodig had. Het bleek de chef van de recherche te zijn en samen konden wij de dealer aanhouden. Het spul had hij inmiddels weggegooid. Ik was zo dankbaar met de hulp van de chef dat ik hem maar niet heb gevraagd, of hij de broek in diensttijd had gekocht.

Op de hoek van het Damrak en de Oudebrugsteeg controleerde ik een man, die ik verdacht van overtreding van de Opiumwet. Ik fouilleerde hem ter plaatse en ik zag, dat hij er vandoor ging. Het gelukte mij nog wel zijn jas te grijpen en ik zag, dat hij, net voor de naderende tramlijn 9, het Damrak overstak en in de menigte verdween. Voor mij had het geen zin meer om achter de man aan te gaan. In ieder geval had ik zijn jas nog, maar daar zat niets van belang in. Tenslotte heb ik de jas later maar op de gevonden voorwerpenlijst gezet.

Een keer betrapte ik op het Stationsplein een zakkenroller op heterdaad. Hij had mij kennelijk in de peiling en zette het op een lopen. Hij rende over de Prins Hendrikkade richting Singel. Ik achtervolgde hem op korte afstand en ik zag, dat hij de Panaalsteeg in rende. Volgens mij bestaat deze steeg niet meer, maar het was een doodlopende steeg bij het Singel. De man kon geen kant op en hij kroop bij wijze van zeggen tegen de huizen op en het was voor mij een makkie om hem aan te houden. Het ging allemaal zo snel, dat de man nog geen kans had gezien om de buitgemaakte portemonnee te droppen. Een ronde zaak en daar doen we het tenslotte voor.

BOERENSTEEG

Bij de recherche moest ik een persoon hebben, die verdacht werd van een straatroof. In die tijd ging je eerst zelf kijken, of je hem kon vinden. Daarna kon hij altijd gesignaleerd worden. Ik seinde dan meestal de burgerpot (collega's in burger) in en hing een aandachtvestiging in de kantine op. Maar voorlopig ging ik eerst zelf op pad. Ik was vergezeld door collega George en samen gingen wij naar de Zeedijk.
Het was winter en de straten waren bedekt met natte sneeuw. Op alle plaatsen vingen wij bot en tenslotte kregen wij een tip, dat de man, die door ons gezocht werd, zich zou bevinden in een pand in de Boerensteeg nummer 10. Op de tweede etage waren veel gebruikers van Surinaamse afkomst aanwezig en het was aardedonker. Er was geen elektriciteit en maar er brandden wel 2 gastoestellen. Toevallig had ik geen lantaarn bij me en wij konden de door ons gezochte persoon dan ook niet vinden. Ik stelde voor om het pand te verlaten en ik wilde de trap aflopen. Deze was zodanig glad, dat ik uitgleed en met een donderende klap van de trap stortte. Kennelijk had men gewoon naar beneden geplast. Ik kwam hard op mijn kont terecht en zo stuiterde ik naar beneden. Beneden aangekomen begon ik luidkeels te vloeken. Voor George, die in eerste instantie erg was geschrokken, was dat het sein om onbedaarlijk te gaan lachen. Gelukkig mankeerde ik niets, maar mijn ego was niet bepaald gestreeld. Mijn mooie witte regenjas zat helemaal onder de modder en troep. Achteraf ben ik blij, dat ik geen verwondingen overgehouden en het lachen van George heb ik maar voor lief genomen.

KERSTBOMENJACHT

Ik ben opgegroeid in de Kinkerbuurt van Amsterdam en tussen Kerst en Nieuwjaar gingen mijn vrienden en ik altijd op kerstbomenjacht. De bomen stonden bij de vuilnisbakken en werden door ons verzameld en naar een "geheime" plek gebracht. De bedoeling was om met de jaarwisseling een groot vuur te ontsteken in het pierenbadje van het Bellamyplein, dat in de winter altijd droog stond. Je moest dan oppassen voor de jongens van de Schimmelbuurt, die groter en talrijker dan wij waren. Om een confrontatie te voorkomen gaf je dan de kerstbomen af. Je woog je kansen af en het is eigenlijk nooit tot een gewelddadige confrontatie gekomen. Ook werd onze plek ontdekt en werd dan leeggeroofd door de Schimmelboys. Tussendoor stak je ook wel eens een boom in de brand. Die droge bomen brandden als een lier. Ook hadden wij last van de Stadsreiniging, die steevast onze plek ontdekte. Die bomen werden dan gedeponeerd in de vuilnisschuit, die lag in het water van de Kostverlorenvaart, ter hoogte van de Jan Hanzenstraat. De schuit was echter niet bewaakt, zodat wij de bomen de volgende dag gewoon weer uit de schuit visten. Zo was je lekker bezig in de kerstvakantie, maar uiteindelijk hadden wij zo weinig bomen overgehouden, dat wij bij de jaarwisseling bij het vuur van de Schimmelbuurt gingen kijken. Tenslotte hadden wij ook meegewerkt aan hun stapel. Het vuur werd gehouden op de kruising van de Schimmelstraat en de Douwes Dekkerstraat. Bijna altijd sneuvelden er ramen door de hitte van het vuur.

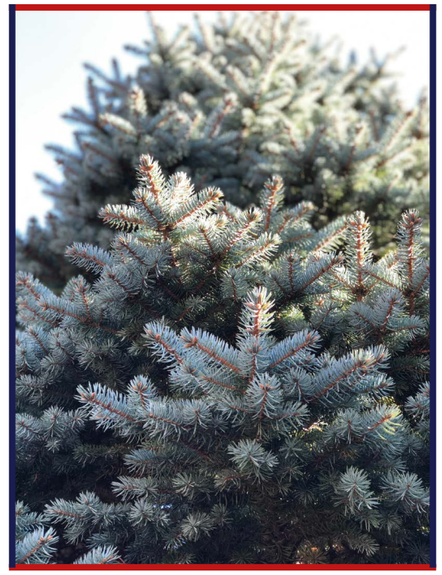

Later, bij de politie, werd ik aangewezen om de Stadsreiniging te vergezellen. In het 8 groepenrooster had je een week met alleen maar dagdienst en ik was door de brigadier boek (planning) uitverkoren, om dit klusje te klaren. Assistentie van de politie was gevraagd, omdat het personeel van de Reiniging wel eens bedreigd werd. Ik moest mij melden aan het HB. Daar kreeg je een maat en een auto toegewezen. Vervolgens moesten wij ons melden bij een sectie van de Stadsreiniging in de van Reigersbergenstraat, waarna wij met een bemanning van een grote truck op pad gingen. Op de meest vreemde plaatsen (zoals zolders, balkons, slaapkamers en tuinhuisjes) werden de bomen verzameld en de truck zou geleegd worden in de schuit van de Kostverlorenvaart. Ik stelde voor om de bomen te lozen op een afgesloten terrein, maar dat kon door logistieke problemen niet geregeld worden. Het was hen wel opgevallen, dat de schuit 's morgens wel heel erg leeg was. Uiteindelijk werden de bomen geloosd in de schuiten, die achter het afgesloten terrein van de van Reigersbergenstraat, lagen. Van enige gewelddadigheden heb ik niets gemerkt. Wel merkte ik, dat de leeftijd van de verzamelaars in ongeveer 10 jaar wel erg gestegen was. Een keer hadden wij een grote hoeveelheid bomen ontdekt op een braakliggend terrein bij de Baarsjesweg, ter hoogte van de Postjesweg. Terwijl het personeel van de Reiniging aan de ene kant de bomen oplaadden, werden ze aan de andere kant weer net zo hard van de wagen afgehaald door een grote groep jeugdigen. Ik moest daar eigenlijk wel om lachen, omdat optreden toch niet veel zin had. ■

EEN ROOFOVERVAL MET DODELIJKE AFLOOP

JOOP REDER

De inmiddels gesloopte Bijlmerbajes aan de H.J.E. Wenckebachweg opende in 1978 haar deuren en kende door de jaren heen verschillende spectaculaire ontsnappingen. Deze, in die jaren zeer moderne, penitentiaire inrichting was niet voorzien van tralies voor de ramen, maar uitgerust met gewapend glas. Dat moest humaner zijn voor de bewoners. Een goed idee bleek dat echter niet te zijn, want op 8 januari 1993 ontsnapten drie gedetineerden uit één van de woontorens. Met het spiraal van een bed werd het raam er uit geslagen en vervolgens met aan elkaar geknoopte lakens ging men naar beneden. Eén van die gedetineerden viel en bleef daar liggen. Later bleek hij een dwarslaesie opgelopen te hebben. De twee anderen, Danny M en Brian P verdwenen over de muur en kregen hulp van Patrick H, die hen buiten de gevangenismuren met een auto stond op te wachten.

Een paar dagen daarna, op 13 januari 1993, moest het recherchenachtpiket naar een woning in de Bijlmermeer. In die woning was een dodelijk slachtoffer aangetroffen. Ik werd die ochtend heel vroeg gebeld en moest naar dat opgegeven adres. IK trof één grote puinhoop aan. Kennelijk was hier een hevig gevecht geweest. Het bloed zat werkelijk overal. Het aangetroffen slachtoffer was meerdere malen gestoken met een scherp voorwerp. Samen met de collega-rechercheurs van de Bijlmer en de technische recherche werd een minutieus onderzoek gestart. Ik had de tactische coördinatie van de zaak en Wout Dolman coördineerde het administratieve gedeelte. Niets werd aan het toeval overgelaten, maar het motief kwam vooralsnog niet boven drijven. De plaats delict werd ingesproken, op foto vastgelegd en alle stille getuigen werden door de technische recherche veilig gesteld. In de hal van de woning werd in het bloed op de vloer, een schoenzoolspoor aangetroffen. Op dit schoenzoolspoor kom ik later in dit verhaal terug. Het slachtoffer bleek Rob Vis te zijn, getrouwd met Eléne, maar inmiddels gescheiden van tafel en bed. Eléne woonde in Duivendrecht en bestierde vanuit haar woning een escortbureau, Waarvan Rob Vis nog steeds mede-eigenaar was.

Diezelfde avond had collega Dirk Inpijn, samen met een vrouwelijke collega, de ondankbare taak om Eléne in te lichten over de gewelddadige dood van haar man. Na de confrontatie en de bevestiging dat het hier inderdaad Rob Vis betrof, werd Elene ook uitgebreid gehoord, om inzicht te krijgen in het dagelijks leven van het slachtoffer. Eléne bleek een Nieuw-Zeelandse vriend te hebben, genaamd Ken en uit het onderzoek bleek tevens dat haar man Rob, regelmatig bij zijn vriendin Carol in Curaçao verbleef.

Sectie op het slachtoffer had aan het licht gebracht dat het slachtoffer 22 keer met een scherp voorwerp gestoken was en ten gevolge daarvan was overleden. Maar wat was het motief in deze zaak. Zelfs Eléne kon door ons niet uitgesloten worden, omdat de wonden op het slachtoffer een sporenbeeld liet zien, dat mogelijk ook een mes in grote razernij gehanteerd kon zijn. Ten slotte waren zij gescheiden van tafel en bed en hadden meer dan een gemeenschappelijk belang bij hun escortbureau. Was ruzie tussen hen een motief? Ook een uit de hand gelopen ruzie tussen het slachtoffer en de Nieuw Zeelandse vriend van Eléne werd niet uitgesloten geacht. Hij was inmiddels terug naar Nieuw Zeeland. Was het een vlucht of was hij terug gekeerd naar zijn vrouw en kinderen? Alle mogelijkheden stonden nog steeds open en na overleg met justitie werd besloten dat Wout Dolman en ik zouden afreizen naar de woonplaats van Ken. Het was een vliegreis, inclusief overstappen in Los Angeles, van 35 uur waarna nog 400 kilometer het land in gereden moest worden om uiteindelijk te belanden in het politiebureau van Potaroa.

Na binnenkomst in dat bureau hoorden wij plotseling achter ons: “Zo zijn de heren daar eindelijk”. Achter ons stond een rechercheur die ons in het Nederlands aansprak en een zoon bleek te zijn van een Nederlandse emigrant, die in de jaren vijftig naar Nieuw Zeeland geëmigreerd was. Hij stelde zich voor als Paul Vlaanderen. Ik keek hem wat ongelovig aan en vroeg hem of dat zijn werkelijke naam was. Hij fronste zijn wenkbrauwen en vroeg waarom ik hem die vraag stelde. Ik vertelde hem dat in Nederland vroeger op de radio een hoorspelserie was te beluisteren, waarin de hoofdpersoon rechercheur Paul Vlaanderen was. Hoe toevallig kan iets zijn. Hij antwoordde: “Ja, collega’s, toevallig of niet, het is toch echt mijn werkelijke naam”. Wij werden door hem, tijdens ons verblijf, geweldig begeleid en aan al onze onderzoekwensen werd voldaan. Ken werd gehoord door Paul Vlaanderen, althans zijn naam kwam in het proces-verbaal, maar het verhoor werd uiteraard door ons geleid. Daarna werd huiszoeking verricht in de woning van Ken en hoofdhaar, bloed en vingerafdrukken van hem mee terug genomen. Opnieuw het vliegtuig in en nu via Singapore terug naar Nederland. Met één dienstreis waren wij rond de wereld gevlogen. Ondanks alle inspanningen leverde dat vooralsnog geen resultaat op en het rechercheteam werd na verloop van tijd grotendeels ontbonden. Ongeveer

een jaar later kreeg ik een proces-verbaal van bevindingen op mijn bureau van een collega van de Warmoesstraat. Zij waren bezig met het onderzoek “Bruidssluier”, een onderzoek dat zich richtte op nephuwelijken, met als doel om hier in Nederland een officiële verblijfsstatus te verwerven voor illegalen. Bij dat onderzoek en tijdens het verhoor van een vrouwelijke verdachte/getuige, had zij bekend dat zij ook wel iets van een moord in de Bijlmer wist. Onderzoek leerde dat dit mogelijk raakvlakken had met de dodelijke steekpartij die door ons werd onderzocht. Ik belde met die collega en vroeg hem of er bezwaar was dat ik die vrouw zou horen en of dat zijn onderzoek niet zou belemmeren. “Geen bezwaar” antwoordde hij tijdens het met hem gepleegde telefoontje. Die getuige, Bernice van M, woonde aan de Haarlemmerweg en ik bracht haar een bezoek. Zij vertelde mij van de ontsnapping uit de Bijlmerbajes, van de daarop volgende vlucht van die gedetineerden, van de hulp die zij buiten de gevangenismuur hadden gekregen van Patrick H en dat de ontsnapten ’s-avonds, in een woning aan de Vechtstraat, naar de beelden van hun eigen ontsnapping op de TV hadden gekeken. Zij was op die dag in die woning aanwezig geweest, samen met nog enige anderen. Een van de andere aanwezigen was een vrouw , genaamd Nicole J, eveneens werkzaam in de escortbranche. Tijdens het gesprek met Bernice van M in haar woning aan de Haarlemmerweg vertelde zij desgevraagd de namen van de ontsnapten. Zij kende hen als Danny en Brian. Een verklaring op papier wilde zij niet geven. Het kostte mij blaren op mijn tong om haar te overtuigen dat zoiets niet onbestraft mocht blijven en na een gesprek van bijna twee uur gaf zij toe, stapte bij mij in de auto en op het bureau hoorde ik haar als getuige, waarna zij haar verklaring ondertekende. Tijdens haar verhoor vertelde zij dat de ontsnapping in eerste instantie gefinancierd zou worden door de naar beneden gevallen medegedetineerde. Dat ging nu dus niet door en moest men op een andere manier aan geld zien te komen. De eerder genoemde Nicole J. vertelde in de woning aan de Vechtstraat, dat zij een tijdje bij het slachtoffer in de Bijlmer had gewoond, hij eigenaar was van een escortbureau en geld in huis zou hebben. Ook vertelde Nicole J dat zij nog steeds in het bezit was van zijn huisdeursleutel. Er werd een plan gesmeed en men toog naar de Bijlmer. Op aanwijzing van Nicole J, zij wees de woning aan, betraden Danny M, Patrick H en Brian P de woning en werden prompt overlopen door Rob V. In de woning was een vechtpartij ontstaan en daarbij had Rob V. het leven gelaten. De enige buit was een Horloge van het slachtoffer. Geld werd niet gevonden. Na deze brutale roofoverval keerde men terug naar de woning in de Vechtstraat en de bebloede kleding werd in de tuin verbrand.

De namen van de daders waren na het verhoor van Bernice van M bekend en het onderzoek naar hun verblijfplaats nam een aanvang. Danny M bleek zich in de loop van het jaar weer gemeld te hebben bij de autoriteiten en zat vast in het Huis van Bewaring te Leeuwarden, om zijn eerder opgelegde straf uit te zitten. Samen met collega Dolman arresteerde ik Danny M in zijn cel en wij brachten hem over naar Amsterdam. Ook Patrick H. werd snel gelokaliseerd en gearresteerd. Brian P bleef echter onder de radar en was kennelijk gevlucht naar Suriname. Hij werd door ons internationaal gesignaleerd, maar onderzoek in Suriname bleef uit, omdat Suriname niet mee wilde werken en geen eigen onderdanen uitleverde. ■

Hoe de terechtzittingen zijn verlopen en hoe Brian P, na 9 lange jaren, uiteindelijk toch werd gearresteerd, bericht ik u in het eerst volgende SPA-nieuws.